

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL BAHÇELİEVLER BELEDİYESİ

2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	16
8.	EKLER.....	86

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Bahçelievler Belediyesi tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Muhasebe sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir. Kurumun 2017 yılına ilişkin mali verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Kod	Açıklama	Tutar	Oran (%)
1	Vergi Gelirleri	155.777.273,13-TL	47,55
3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	8.130.235,51-TL	2,48
4	Alınan Bağışlar Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	0,00-TL	0,00
5	Diğer Gelirler	163.685.540,19-TL	49,96
6	Sermaye Gelirleri	0,00-TL	00,00
8	Alacaklardan Tahsilat	0,00-TL	0,00
	800 Bütçe Gelirleri	327.593.048,83-TL	100,00

Tabloya göre Kurumun öz gelirleri olan vergi gelirlerinin toplam bütçe gelirlerinin yarısını teşkil ettiği görülmektedir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden elde edilen pay ise %2,48 olmuştur. Genel bütçe gelirlerinden mahalli idarelere aktarılan payların da içerisinde yer aldığı Diğer Gelirlerin toplam bütçe gelirleri içindeki payı ise %49,96 olmuştur.

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Kod	Açıklama	Tutar	Oran (%)
1	Personel Giderleri	45.817.846,56-TL	16,52
2	SGK Prim Giderleri	5.751.177,55-TL	2,07
3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	200.094.266,97-TL	72,15
4	Faiz Giderleri	720.905,37-TL	0,25
5	Cari Transferler	8.669.467,43-TL	3,12
6	Sermaye Giderleri	16.248.872,29-TL	5,85

7	Amortisman Giderleri	0,00 TL	0,00
8	Borç Verme	0,00 TL	0,00
	830 Bütçe Giderleri	277.302.536,17 TL	100,00

Tabloya göre Kurumun 2017 yılı bütçe giderlerinin en büyük kısmı %72,15'lik mal ve hizmet alım giderlerinden oluşmaktadır. Sermaye giderlerinin oranı ise %5,85'dir. Personel giderleri ise % 16,52'lik bir orana ulaşmıştır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Tapuda Kayıtlı Olan Bazı Taşınmazların Kurum Envanterinde Yer Almaması ve Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44' üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmelik'in 5'inci maddesinde, *“Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.”* hükmü ile kamu idarelerine ait taşınmazların kayıt altına alınması gerektiğini” ,

Kayıt Şekli başlıklı 7'nci maddesinde:

(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının *“Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar ”* başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki *'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,*

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının *“Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar”* başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki *'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,*

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir." hükümleri yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde, Bahçelievler Belediyesi'nin tapuda kayıtlı bulunan 1362 taşınmazının kurum envanter kayıtlarında yer almadığı ve bu taşınmazlardan 1111 adetine ilişkin bilgi ve kayıtlarında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun bir şekilde muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Bu hükümlere göre, belediye taşınmazlarının söz konusu yönetmelik eki Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda, Orta Malları Formu'nda, Genel Hizmet Alanları Formu'nda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu raporlarının izahında olduğu gibi kayıtların düzeltilmesi ve kayıtların doğru bir şekilde işlenmesi için yazılım geliştirmesi yapılmakta olup, icmal cetvelleri oluşturulacaktır." demiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek taşınmazlarla ilgili kayıtların düzeltilmesi çalışmaları yapılmaya başlanmış olsa da idare

taşınmazlarına ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Geçici Kabulü Yapılan Bazı İşlerin İlgili Varlık Hesaplarına Aktarımının Yapılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, geçici kabulü yapılmış 61.895.876,13 TL yatırım tutarının 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılarak ilgili varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Hesabın niteliği başlıklı 204' üncü maddesinde *“Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.”* Hükmü ile Hesabın işleyişi başlıklı 205' inci maddesinde de; *“Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.”* hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yeni bir yatırıma başladıktan sonra ilk hakediştten başlamak üzere söz konusu yatırıma ait hakediş tutarları 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmeli ilgili yatırımın tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının alacağına kayıt yapılarak ilgili hesap borç çalıştırılmak suretiyle 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı kapatılmalıdır.

Kurumun, 2017 yılı sonu itibarıyla geçici kabulü yapılmamış işleri için yaptığı ödeme 90.396.182,25 TL tespit edilmiş ancak kurum muhasebe kayıtlarına göre 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının borcunda 152.292.058,38 TL'lik bir tutar yer almaktadır.

Yapılan incelemeler neticesinde, 61.895.876,13 TL tutarındaki hakedişler giderleştirme esnasında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmiş ancak söz konusu hakedişlere ait yatırımların geçici kabulü yapılmasına rağmen 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılmamıştır. Bunun sonucunda 2017 mali tablolarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 61.895.876,13 TL fazla görünmektedir. Yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 2017 yılı sonu itibariyle bulunan 152.292.058,38 TL’nin 61.895.876,13 TL’lik kısmı 2018 yılından tarafımızca düzeltilerek gerekli muhasebe kayıtları yapılmıştır. Düzeltmeler sonucunda ilgili hesabın borcunda bulunan 90.396.182,25 TL’lik kısım geçici kabulü yapılmamış taahütlere ait olup geçici kabulü yapıldıktan sonra ilgili hesaplara aktarılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiş ve hesaba ilişkin düzeltici muhasebe kayıtları yapılmıştır. Ancak 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı 2017 yılı mali tablolarında 61.895.876,13 TL tutarında hata içermektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Bazı Varlıklar İçin Amortisman Ayırma İşleminin Yapılmaması ve Çıkışı Yapılan Bazı Varlıklara İlişkin Amortisman İşlemlerinin Hatalı Yapılması

Maddi Duran Varlıklar Hesabında kayıtlı bulunan bazı varlıklara ilişkin amortisman ayırma işleminin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin Hesap grubuna ilişkin işlemler başlıklı 187’nci maddesinde Maddi duran varlıkların amortisman işlemleri alt başlığında, “*Bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için aşağıdaki hükümlere göre amortisman ayrılır.*” Hümkü ile “*Amortisman tabi varlıklar; birden fazla muhasebe döneminde kullanılması beklenen, sınırlı bir hizmet süresi olan, kurum tarafından mal ile hizmet üretim ve tedarikinde kullanılan ve/veya kurum içi genel yönetim amaçları için elde tutulan varlıklardır. Bu Yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usuller uygulanır. Ayrılan amortisman tutarı gider olarak muhasebeleştirilir...*” hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik’in 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, Hesabın niteliği başlıklı 202’nci maddesinde “*Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.*” hükmü ile “*Maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarları yılsonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.*” hükmü yer almaktadır.

İncelemeler neticesinde Maddi Duran Varlıklar Hesabına kayıtlı bulunan bazı taşınır ve taşınmazlara yönelik amortisman ayırma işleminin yapılmadığı ve bu sebepten dolayı da maddi duran varlıkların gerçek değerlerinin takip edilmediği tespit edilmiştir. 257 No’lu hesap ve ilgili 251,252,253,254,255 No’lu hesaplar birlikte incelendiğinde ve yapılan hesaplamalar da 2015 yılında 3.749.763,94 TL, 2016 yılında 4.294.535,07 TL, 2017 yılında 8.535.909,27 TL amortisman hesaplanması gerekirken toplamda 16.580.208,28 TL amortisman ayırma işlemi yapılmamıştır.

Ayrıca amortisman ayırma işleminin 257 Birikmiş Amortisman Hesabının alacak, 630 Giderler Hesabı borç çalışacak şekilde yapılıyor olması 6’lı Faaliyet Hesapları ana grubunu da ilgilendirmektedir. Bu ilgiden dolayı 630 Giderler hesabına yapılacak her kayıt faaliyet sonuçlarını ve dolayısıyla üretilecek tabloları da etkilemektedir. Mali Tablolar bu işlemin yapılmamasından dolayı 16.580.208,28 TL hatayı içinde barındırmaktadır.

Bununla beraber bazı varlıklara amortisman ayrılmadığından dolayı çıkış işlemleri yapılırken varlıklara ilişkin amortisman tutar ve çıkışlarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü 47 Sıra No’lu Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliğinin 2’nci maddesinde; Aşağıdaki hesaplarda izlenen duran varlıklar, amortisman ve tükenme payına tabidir:

251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı,

252 - Binalar Hesabı,

253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı,

254 - Taşıtlar Hesabı,

255 - Demirbaşlar Hesabı.”

5’ inci maddesinde; *“Duran varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmasında normal amortisman yöntemi uygulanır. Bu yöntemle göre varlıklar için amortisman ve tükenme payı, varlığın yararlanma süresine göre Ek-1’de yer alan Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde belirlenen oranlarda her yıl eşit olarak ayrılır.”* Denilmektedir.

Yine 257 No'lu hesap ve ilgili 251,252,253,254,255 No'lu hesaplar birlikte incelendiğinde; 6.675.407,09 TL varlık çıkışı olmasına rağmen bu varlıkların amortisman çıkışlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Müdürlüğümüz tarafından gerekli incelemeler yapılacak olup, ilgili hesaplar muhasebe kayıtlarında izlenecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek ilgili kayıtların düzeltileceği çalışmalarının yapılacağı belirtilmişse de bulgu konusu hususa ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı açıktır. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Kurum Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

Kurumun ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri indirim konusu yapılamayacak olmasına rağmen 191 İndirilecek KDV Hesabında kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapmıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1-3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Kanunu'nun 30 uncu maddesinin (a) bendinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği ifade edilmiştir.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin 1.B.2 Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi başlıklı bölümünde “3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir.” Düzenlemesi yer almıştır. Bu açıklamadan da anlaşılacağı üzere belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari, sınai, zirai

ve mesleki faaliyet niteliği bulunmayan faaliyetlerinin verginin konusuna dahil edilmemesi gerektiridir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek katma değer vergisi hesabı başlıklı 153' üncü maddesinde;

“(1) Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.

(2) Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Belediyeler kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemler dolayısıyla yükledikleri KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. KDV'si indirim konusu yapılmayacak olan tüm mal ve hizmet alımları doğrudan giderleştirilmeli ya da ilgili malın maliyetine eklenerek aktifleştirilmelidir.

Kurum, 2017 yılı içerisinde vergiye tabi teslim ve hizmetleri kapsamında 902.874,64 TL tutarında katma değer vergisi tahsilatı yapmış ve bu tutarı 391 Hesaplanan KDV hesabın da takip etmesi gerekirken 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında takip etmiştir. 191 İndirilecek KDV hesabında takip edilen 27.436.247,49 TL' sı tutarının ise ilgisine göre giderleştirilmesi veya varlık hesaplarında aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, önceki yıllarda da hatalı uygulamanın yapılması neticesinde 190 Devreden KDV hesabının 31.12.2017 tarihli bilançoda 183.445.045,34 TL gibi bir rakama ulaştığı görülmüştür. Bu tutar bilanço aktif büyüklüğünün % 21,25'ine tekabül etmektedir.

Kurumun ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV'yi indirim konusu yaparak 191 İndirilecek KDV hesabına kaydetmesi neticesinde,

1- Ay sonlarında 191 İndirilecek KDV Hesabı ile 391 Hesaplanan KDV Hesabının

kullanılmaması sonucu mahsup edilemeyen 902.874,64 TL'den dolayı 190 Devreden KDV Hesabının bilançoda olması gerekenden 25.630.498,21 TL yüksek tutarlarda yer almasına,

2- 630-Giderler Hesabı'nın olması gerekenden daha düşük çıkmasına ve dolayısıyla Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer alan olumlu faaliyet sonucunun gerçeği yansıtmamasına ve bu nedenle de 2017 yılı Bilançosunda 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları hesabının olması gerekenden çok daha yüksek görünmesine ve bu hatalı uygulamanın önceki yıllarda da yapılıyor olmasından dolayı 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının olduğundan yüksek görünmesine,

3- Aktifleştirilmesi gereken 15 Stoklar hesap grubunda stokta kalan tutarın olduğundan daha düşük görünmesine ve yine aktifte yer alan 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun itfa edilmeyen kısımlarının olması gerekenden düşük tutarda görünmesine, neden olunmuştur. Anılan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar, mevcut uygulamanın mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiğini göstermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili kurumla gerekli yazışmalar yapılarak , söz konusu hesaplar mevzuata uygun şekle getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek ilgili kayıtların düzeltileceği, yazışma ve çalışmalarının yapılacağı belirtilmişse de bulgu konusu hususa ilişkin 190 Devreden KDV Hesabının bilançoda olması gerekenden 25.630.498,21 TL yüksek tutarlarda yer almasına sebep olunmuştur. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Yapılan denetim incelemeler neticesinde Bahçelievler Belediyesi'ne tahsisi yapılan 5 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252 Binalar hesabı Hesabın niteliği başlıklı 192' nci maddesinde, "*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*" Hükmü ile Hesabın İşleyişi başlıklı 252 Binalar Hesabının borç ve alacak kaydına ilişkin 193' üncü maddesinde "*Tahsise konu edilen binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-*

Net Değer Hesabına alacak kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilir.” Hükümü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği Belediye’ye tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Binalar Hesabına borç ve Net Değer hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına borç, Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken, mevzuat hükümlerinin yerine getirilmemesi ve kaydın yapılmaması nedeniyle tahsis alınan taşınmazların mali tablolarda takibi yapılamamaktadır.

SIRA NO	BELEDİYEYE TAHSİS YAPILAN ARSALAR						
	İL	İLÇE	BÖLGE	PAFTA	ADA	PARSEL	ALAN (m2)
1	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA		337	1	74416,22
2	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA		1745	6	1800
3	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA		122	27	689,22
4	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	21		2690	6000,00
5	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN		1174	15	270

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize tahsisi yapılan taşınmazlara ait muhasebe kayıtları mevzuata uygun bir şekilde tarafımızdan tutulacak olup, mali tablolarda takibi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek taşınmazlarla ilgili kayıtların mali tablolarda takibinin sağlanacağı belirtilmiş olsa da idare taşınmazlarına ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, Bahçelievler Belediyesi tarafından kamu kurumlarına yapılan 3 adet taşınmaz tahsisinin muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 252 Binalar hesabı Hesabın

niteliği başlıklı 192' nci maddesinde, “*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” Hükmü ile Hesabın İşleyişi başlıklı 252 Binalar Hesabının borç ve alacak kaydına ilişkin 193' üncü maddesinde “*Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.*” Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği belediyenin tahsis ettiği taşınmazları, muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının da Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken, mevzuat hükümlerinin yerine getirilmemesi ve kaydın yapılmaması nedeniyle tahsise konu olan taşınmazların mali tablolarda takibi yapılamamaktadır.

BELEDİYE TARAFINDAN TAHSİS EDİLEN YERLER								
SIRA NO	İL	İLÇE	BÖLGE	PAFTA	ADA	PARSEL	ALAN (m2)	TAHSİS EDİLEN KURUM
1	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA		378	1	2235,23	Fizik Tedavi Hastanesi
2	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	12		10999	70/642	Toplum Sağlığı Merkezi
3	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	1	1780	1	586,63	Bahçelievler Devlet Hastanesi

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz tarafından kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlar mevzuata uygun bir şekilde muhasebe kayıtlarında izlenecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek taşınmazlarla ilgili kayıtların düzeltilmesi çalışmaları yapılmaya başlanmış olsa da idare taşınmazlarına ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: İdareye Bağışlanan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, Bahçelievler Belediyesi' ne bağışı yapılan taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar hesabı Hesabın niteliği başlıklı 188' nci maddesinde, "Arazi ve Arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır." Hükmü ile Hesabın İşleyişi başlıklı 189' üncü maddesinde "Bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve araziler tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir." Hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, belediyeye bağışlanan arazi ve arsaların 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydı yapılmalıdır.

İncelemeler neticesinde, Belediye'ye bağışlanan ve aşağıdaki tabloda belirtilen 42 adet taşınmazın tapuda Belediye adına tescilinin yapılmış olmasına rağmen muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Mevcut uygulama anılan mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BELEDİYEYE BAĞIŞ YAPILAN ARSALAR							
SIRA NO	İL	İLÇE	BÖLGE	PAFTA	ADA	PARSEL	ALAN (m2)
1	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2B	513	7	0,78
2	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2C	1577	2	3,16
3	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	244 DS 3C	12	18	10,38
4	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	10	721	5	1,09
5	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2B	748	5	1,52
6	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	12	815	1	1,83
7	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DT 1A	368	6	5,28
8	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DT 4A	829	1	4,88
9	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DT4A	512	20	6,22
10	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2C	1566	6	2,60
11	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2B	159	3	1,96
12	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 3C	6	23	4,52
13	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2B	206	2	6,73
14	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	244 DS 3C	1656	4	1,77

15	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2C	661	1	4,12
16	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 3B	156	7	4,70
17	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	YENİBOSNA	243 DS 2C	1562	8	3,91
18	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT4C	1397	9	6,66
19	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1B	1166	30	4,51
20	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT3D	1902	3	4,16
21	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT3D	1178	5	3,05
22	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT4D	2090	1	4,56
23	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT4D	2090	2	3,34
24	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT4D	2090	4	2,36
25	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1B	1984	2	3,98
26	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT4A	2151	5	4,86
27	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1C	1484	4	2,84
28	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT4B	1131	17	1,24
29	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	3	1403	21	4,20
30	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1D	2165	5	5,86
31	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1D	2165	6	7,37
32	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT4C	1921	3	6,32
33	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT4C	1279	9	3,70
34	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1B	1703	2	5,43
35	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1A	1609	10	407,02
36	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1A	1609	9	165,99
37	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT1B	1975	1	3,09
38	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT3D	1903	1	3,42
39	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	243DT4A	2113	1	2,43
40	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT3D	1899	1	1,13
41	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	KOCASINAN	244DT4C	1408	2	10,08
42	İSTANBUL	BAHÇELİEVLER	BAHÇELİEVLER	67	614	14	1.629,98

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize bağışlanan ve tapuda belediye adına tescilli yapılan taşınmazlara ait muhasebe kayıtları tarafımızdan mevzuat hükümlerine uygun şekilde tutulacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek taşınmazlarla ilgili kayıtların düzeltilmesi çalışmaları yapılmaya başlanmış olsa da idare taşınmazlarına ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bahçelievler Belediyesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Mezuata Uygun Kullanılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde 109 Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının çalıştırılmasında mevzuat hükümlerine aykırılıklar tespit edilmiştir.

109 Kredi Kartlarından Alacaklar hesabının işleyişi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 73-74'üncü maddelerinde hüküm altına alınmıştır. Özetle kurumların veznelere gün içinde banka pos makineleri aracılığıyla vatandaşların kredi kartlarından tahsil edilen gelirlerin toplam tutarı hesabın borcuna kaydedilmelidir.

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin 5 inci maddesinde "*Gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydı ile takip eden işgünü içinde; yurtiçinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur.*" Denilmektedir.

Yapılan incelemede, kredi kartlarından yapılan tahsilatların süresinde kurumun banka hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür. Mevzuat hükümlerine göre 20 gün içerisinde aktarılması gereken kredi kartı tahsilatları ilgili tarih aralığında kurumun banka hesaplarına aktarılmamaktadır. Kurumun mali tablolarının incelenmesinde şöyle bir sonuç ortaya çıkmıştır; Kurumun kredi kartı tahsilatlarının takip edildiği 109 Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının borcuna Kasım ayında toplam 11.345.998,63 TL kayıt yapılmıştır. Mevzuat hükümlerine göre Kasım ayında kredi kartları ile tahsilatı yapılan bu tutarın, 20 gün içerisinde idarenin cari hesaplarının aktarımının sağlanması gerekmektedir. Ancak Kasım ve Aralık ayında banka tarafından belediyenin cari hesaplarına aktarılan toplam tutar 7.961.136,39 TL dir. Dolayısıyla 11.345.998,63 TL ve 7.961.136,39 TL arasındaki fark olan 3.384.862,4 TL'nin 20 gün

içerisinde belediyenin cari hesaplarına aktarımı sağlanmamıştır. Bu tutar 20 gün içerisinde belediyenin cari hesaplarına aktarılmayan en az tutardır, meblağ bundan yüksek olabilir çünkü pos hesabından belediyenin cari hesabına yapılan aktarımlara ilişkin takibin sağlıklı yapılmasını temin edecek muhasebe ve kontrol sisteminin olmadığı mütalaa edilmektedir.

Sonuç olarak; idarenin 109 Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabını, gerekli kontrollerin sağlanabileceği şeffaflık ve açıklıkta mali tablolara dâhil etmesi gerekmektedir. Mali tablolar şeffaf hale getirilmeli, ilgili hususun takibi için kontrol sistemi kurulmalı ve kredi kartlarından yapılan tahsilatların en geç 20 gün içinde kurum cari hesaplarına intikalini teminen Bankalar nezdinde gerekli koordinasyon sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Banka ile kurumumuz arasında yapılan yazışmalar neticesinde, kredi kartlarından yapılan tahsilatların cari hesaba aktarılması süresi 20 güne çekilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek ilgili kayıtların düzeltileceği çalışmalarının yapılacağı belirtilmişse de bulgu konusu hususa ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı açıktır. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı başlıklı 475’inci maddesinde “*Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” Hükmü ile Hesabın işleyişi başlıklı 476’ncı maddesinde:

“Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.” Hükmü yer almaktadır.

İncelemeler neticesinde Belediye tarafından kiraya verilen 220 taşınmazın 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir. Taşınmaz kiralamalarının mevzuatta ifade edildiği şekilde muhasebe kayıtlarına alınması uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Kiraya verilen taşınmazlar ilgili birim tarafından raporlanır durumda olup, muhasebe kayıtlarında da mevcut raporlara uygun bir şekilde gösterilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek kiraya verilen taşınmazlarla ilgili raporlamanın yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Bazı İşyerlerine İlişkin İlan ve Reklam Vergilerinin Tahakkuk Ettirilmemesi

Bahçelievler Belediyesi 2017 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde; örneklem olarak seçilen 117 işyerinden 112’sinin İlan ve Reklam Vergisi beyanının bulunmadığı, İlan ve Reklam Vergisi tahakkuk kaydının yapılmadığı, bu suretle belediye bütçesinin gelir kaybına uğratıldığı belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 38’inci maddesinde, “*Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.*” Hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanununun 11’inci maddesinde; belediye başkanlarının sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan sorumlu olduğu ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getireceği belirtilmektedir.

29.05.1981 tarih ve 17354 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 12, 13 ve 16’ncı maddelerinde;

“*Konu:*

Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dâhil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişilerdir.

İlan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar.

Verginin tarhi ve ödenmesi:

Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilir.

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler.” Denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere İlan ve Reklam Vergisi mükellefinin ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişiler olduğu ve bu kişiler tarafından ilan ve reklam işinin yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce ilgili belediyeye beyan edilmesi gerektiği, İlan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler ise başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği ve aynı süre içerisinde ilgili belediyeye yatırmaktan sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Bahçelievler Belediyesi 2017 yılı denetim çalışmaları kapsamında İstanbul Vergi

Dairesi Başkanlığı'ndan belediye mücavir alanları içerisinde aktif olarak faaliyette bulunan işyerlerinin listesi istenmiş ve bu listeden 117 işyeri seçilerek Gelir Tahakkuk biriminden alınan verilerle karşılaştırılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda 117 işyerinden 112'sine ilişkin İlan ve Reklam Vergi beyanının olmadığı, tahakkuk işlemlerinin yapılmadığı belirlenmiştir. Özetle, çoğunlukla son birkaç yıl içinde açılmış işyerlerinin seçildiği örnekleme göre ilan ve reklam vergisi kayıp oranı %95'dir. Bu durum ilan ve reklam vergilerinin sağlıklı olarak tarh ve tahakkuk ettirilmediğini göstermekle birlikte, ilgili gelirlere ilişkin yoklama ve denetimlerinde yetersiz olduğunu veya hiç olmadığını da göstermektedir.

Sonuç olarak İlan ve Reklam bulunduran tüm işyerlerinin tespit edilerek İlan ve Reklam Vergisinin tahakkuku ve tahsil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "a) Büyükşehirlerde bazı yerler ana arter konumunda olup, ana arterdeki ilan ve reklam vergileri büyükşehir tarafından toplanmaktadır. İşyerlerinin büyük çoğunluğu cadde üzerinde yer aldığından bu yerlere ait ilan ve reklam vergileri ilçe belediyelerini ilgilendirmemektedir.

b) Mevcutta bulunan işyerlerinin bazılarında vergiye tabi tabela olmadığından ilan ve reklam vergisi alınmamaktadır.

c) Ayrıca belediyemiz bünyesinde yoklama yapmakla görevlendirilecek personel sayısı kısıtlı olduğundan mevcut işyerlerine yönelik gününbirlik yoklama işlemi de gerçekleştirilmemektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak ana arter konumundaki yerlerin ilan ve reklam vergisinin büyükşehir tarafından toplandığı ve yoklama yapacak yeterli personelinin bulunmadığı belirtilmiştir. Ancak seçilen örnekleme bu hususa dikkat edilerek yalnızca Bahçelievler Belediyesinin yetki alanındaki işyerleri örnekleme dahil edilmiştir. Büyükşehir belediyesi tarafından ilgili işyerlerine ilişkin herhangi bir vergi tahakkukunun yapıp yapılmadığının belirlenmesi tarafımızca zaten mümkün değildir. Ayrıca örneklem kapsamında tespit edilen ilan ve reklam vergisi tahakkuku yapılmamış 112 işyerine ilişkin de idare tarafından herhangi bir açıklama yapılmamış yalnızca genel bir ifade kullanılarak mevcut bulunan işyerlerinin bazılarında vergiye tabi tabela olmadığı belirtilmiştir. Hal böyle olsa bile vergiye tabi olan işyerleri için gerekli tahakkuk işlemlerinin başlatılması gerekmektedir.

İdare tarafından personel yetersizliği yüzünden gerekli yoklama çalışmalarının yapılamadığı belirtilmiş ise de; idarenin norm kadrosunun yaklaşık yarısının boş olduğu

görülmüştür. Dolayısıyla kamu hizmetlerinin aksamadan yürütülebilmesini teminen idarenin norm kadrosunda bulunan boş kadroları kullanması gerekmektedir.

Özetle idarenin örneklem kapsamına aldığımız işyerleri dahil, diğer işyerleri için de gerekli yoklama çalışmalarını yapması ve İlan ve Reklam Vergisi tahakkuk kaydı olmayan işyerlerini tespit ederek tahakkuk ve tahsilat işlemlerine başlaması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Çevre Temizlik Vergisi Tahsilat Oranının Düşük Olması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, kurum tarafından işyerlerine yönelik çoğunluğu geçmiş yıllardan kaynaklanan toplam 45.207.947,30 TL tahakkuku yapılmış Çevre Temizlik Vergisi ile ilgili tahsilat oranının % 9,93 'de kaldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri başlıklı 38'inci maddesinde,

“ Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.” Hükümleri yer almaktadır.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Yapılan denetimler sonucunda Belediyenin çevre temizlik vergisi tahakkuk verilerinin sağlıklı olmadığı kanaatine varılmıştır. Şöyle ki; işyerlerinden alınması gereken çevre temizlik vergileri, her yıl ocak ayında gelir servisinde mevcut kayıtlı işyerleri üzerinden otomatik olarak tahakkuk ettirilmekte, kapanan veya yeni açılan işyerleri için ise herhangi bir denetim ve kontrol çalışması yapılmamaktadır. Kapanan işyerlerinin gelir servisinin tahakkuk kayıtlarından düşülmemesi sonucu ise çevre temizlik vergisi tahakkuku olması gerekenden fazla görünmektedir.

Bahçelievler Belediyesi hesaplarında yapılan inceleme sonucunda, önceki yıldan 40.930.822,90 TL çevre temizlik vergisi tahakkukunun devredildiği, 2017 Yılı sonu itibarı ile toplam 50.193.296,62 TL çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirildiği tespit edilmiştir. 2017 yılı içinde toplam tahakkukun 4.985.349,32 TL'sinin tahsil edildiği, 2017 Yılına 45.207.947,30 TL tahakkuk artışı devredildiği ve Belediyenin çevre temizlik vergisi tahsilat oranının, % 9,93 'de kaldığı tespit edilmiştir.

Yapılan açıklamalar ve mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, Çevre Temizlik Vergisinin tahsilat ve takibi ilgili kişiler tarafından yerine getirilmeli, tahsilat oranları arttırılmalıdır. Bununla birlikte, Ruhsat ve Denetim Birimi belediye mücavir alanlarında açılan veya kapanan işyerlerine ilişkin yeterli denetim ve kontrolleri yaparak elde ettiği verileri Gelir Servisi ile eşanlı olarak paylaşmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Çevre Temizlik Vergileri Belediye Gelirleri Kanununun Ek-44 maddesine göre tahsil edilmekte olup, Mükellef başlıklı maddede ise mükellef binaları kullananlarıdır hükmü yer almaktadır. Söz konusu hükme göre binalara ait kayıt açma ve kapama işlemleri kiracılar tarafından gerçekleştirilmesi gerekmekte olup ilgili hassasiyet mükellefler tarafından gösterilmemektedir. Bunun sonucunda ise tahakkuk ettirilen vergilerin mükerrer olma olasılığı artmakta olup kayıtlarda yer alan tahakkuk oranlarının gerçeği yansıtmasına engel teşkil etmektedir.

Tahsilat oranlarının tahakkuk oranına göre düşük olmasının nedeni ise tahakkuk oranlarının mevcut nedenlerden dolayı gerçeği yansıtmasından kaynaklanmaktadır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından; mükellefler tarafından gerekli beyanların yapılmadığından dolayı tahsilat oranının tahakkuk oranına göre düşük gözüktüğü belirtilmiş ise de, daha öncede açıklandığı üzere belediye gelirlerinin takip ve tahsili Belediye başkanının sorumlulukları arasındadır. Belediye başkanı ise bu görevi harcama yetkilileri iç denetim birimi ile mali hizmetler birimi aracılığıyla yerine getirir. Ayrıca 5018 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinde yer alan “*Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.*” Hükmü gereğince de belediye gelirlerinin tahakkuk, tahsilat ve muhasebe kayıt işlemleri; Belediyede bu görevleri yürüten personelin sorumluluğundadır.

Özetle idare Çevre ve Temizlik Vergisi tahakkuklarının gerçeği yansıtmadığı ifade etmiş ancak sorumluluğun kendisinde olmadığını belirtmiştir. Ancak mevzuat hükümleri gereği her türlü kamu kaynağının elde edilmesinden başlayıp, muhasebe kayıtlarına alınmasına değin geçen süreçten bu süreçlerde görevli olan personel sorumlu olduğundan mükellefler tarafından beyanların zamanından verilmemesi, hatalı tahakkuk kayıtları için gerekçe gösterilemez. Dolayısıyla idarenin yoklama ve denetim çalışmalarını başlatarak tahakkuk ve muhasebe kayıtlarını gerçeği yansıtacak şekilde düzeltmesi gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Eğlence Vergisine Tabi Bazı Mükellefler İçin Vergi Tahakkuk ve Tahsilat İşleminin Yapılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde bazı mükelleflere yönelik eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 3'üncü bölümünde Eğlence Vergisi düzenlenmiştir. Kanunun Konu başlıklı 17'nci maddesinde, *“Bu Kanunun 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tâbidir.”*

Mükellef başlıklı 18'inci maddesinde, *“Verginin mükellefi, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.”*

Matrah başlıklı 20'inci maddesinde;

“... ”

Biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır.” denilmektedir.

Buna göre; belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 19'uncu maddesinde sayılan istisna ve muafiyetlerden yararlanamayan eğlence işletmeleri, Eğlence Vergisine tabidir. İlgili kanunun 96'ncı maddesine göre belirlenecek vergi oranlarının 20'nci maddede yer verilen matraha uygulanmasıyla bulunacak olan Eğlence Vergisi tutarının bu mükellefler tarafından 22'nci madde esaslarına göre ödenmesi gerekmektedir.

Belediye Ruhsat ve Denetim Birimi ve İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'ndan alınan veriler ile Gelir servisinin tahakkuk kayıtlarının karşılaştırılması sonucu eğlence vergisine tabii bazı faaliyetler için, ilgili verginin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür. Belediye mücavir alanları içinde yer alıp, eğlence vergisine tabi olduğu halde verginin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı hizmet alanları bilardo salonları, go kard pistleri, bowling salonları, eğlence parkları ve lunaparklardır.

Sonuç olarak Belediye tarafından yukarıda sayılan faaliyetlere ilişkin eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Müdürlüğümüz tarafından ilgili birimlerle yapılacak gerekli yazışmalar doğrultusunda eğlence vergisine tabi iş yerlerinin tespiti yapılacak olup, ilgili iş yerlerine ait eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilatı gerçekleştirilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının Kullanılmamış Olması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, Kurumun 6736 sayılı Kanun kapsamında Kültür Tabiat Varlıkları Koruma Payına ilişkin borçlarını yeniden yapılandığı ancak mali yıl içinde ve mali yıldan sonra ödeneceği bilinen borçların takibi için 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı *Hesabın niteliği 278'inci maddesinde, “ Bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.”* denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı *Hesabın niteliği* başlıklı 323'üncü maddesinde, “*Bu hesap, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitide bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır.*” denilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen ve muhasebe sistematığının temel kavramlarından biri olan "Dönemsellik" ilkesi gereği, kamu idarelerinin faaliyetlerini belirli dönemler itibarıyla raporlamaları ve diğer dönemlerden bağımsız olarak saptamaları esastır.

Mezkur mevzuat hükümleri ve "Dönemsellik" ilkesi uyarınca, idarelerce vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve benzeri nitelikteki ödemelerden; Bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olanların 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında, mali yıl içinde ödenecek olanların ise 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuza ait Kültür Tabiat Varlıkları Koruma Payına ait olan borçların mevcut durumu ilgili kurumla yapılacak yazışma neticesinde belirlenecek olup, gerekli düzenlemeler sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Duran Varlıklar Amortisman Defterinin Tutulmaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde duran varlıklar amortisman defterinin tutulmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı, bu yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; hangilerinin amortisman tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiştir ve Tutulacak Diğer Defterler başlıklı 18'inci Bölümünün 491'inci maddesinde Duran Varlıklar Amortisman Defteri sayılmıştır.

Ayrıca 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 9'uncu maddesinde amortisman tabi her bir varlık Ek-2'de yer alan Duran Varlıklar Amortisman Defterine kaydedileceği belirtilmiştir.

Kurum tarafından edinilen duran varlıkların amortisman hesaplamalarında edinim tarihlerinin göz ardı edilmesi ve her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarma durumunda

ilgili duran varlığa ne kadar amortisman ayrıldığına belli olmaması nedenleriyle duran varlıklara ilişkin amortisman kayıtları gerçeği yansıtmamaktadır. Söz konusu hatanın temelinde duran varlıklara ilişkin “Duran Varlıklar Amortisman Defterinin” kullanılmaması yatmaktadır. Belediye’nin aktifinde bulunan duran varlık sayısının ve çeşidinin çokluğu, her birinin aktife giriş tarihlerinin ve amortisman oranlarının farklı olması ve “Duran Varlıklar Amortisman Defterinin” kullanılmıyor olması sebebiyle hatalı muhasebe kayıtlarının toplam tutarı tam olarak tespit edilememiştir.

Maddi duran varlıklara ilişkin 257- Birikmiş Amortismanlar hesabının alacağında yer alan 5.165.368,53 TL’nin Duran Varlıklar Amortisman Defterinin tutulmaması sebebiyle gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Muhasebe firmasıyla gerekli yazışmalar yapılacak olup, muhasebe sisteminde işlevsel hale gelmesi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar idare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek ilgili kayıtların düzeltileceği çalışmalarının yapılacağı belirtilmişse de bulgu konusu hususa ilişkin mali tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olmadığı açıktır. Ayrıca bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Kurumun Bilişim Sisteminin Önemli Riskler İçermesi

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, kurumun bilişim sistemlerinin önemli riskler içerdiği kanaatine varılmıştır.

Kamu İç Kontrol Rehberi’nde yer alan Kontrol Faaliyetleri Bileşeninin 12’inci standardı bilgi sistemleri kontrolüne ilişkindir ve açıklamasında “*idareler bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmaları geliştirmelidir*” ifadesi yer almaktadır.

Rehberde de belirtildiği üzere; idareler bilgi sistemlerinin işleyişini kesintisiz olarak devam ettirebilmek için gerekli önlemleri almak zorundadır. İdare hukukunun ilkelerinden kamu “hizmetlerinin sürekliliği” de bu önemlerin alınmasını gerektirir. Aksi halde bilgi işlem sistemlerinde ortaya çıkabilecek herhangi bir zafiyet telafisi zor sonuçlara sebebiyet verebilecektir. Kamuyu ilgilendiren mali, hukuki, coğrafi, fiziki birçok önemli işlemin yürütülmesi ve kayıtlarının tutulması bilgi işlem sistemleri aracılığıyla yapılmaktadır. Bu bilgilerin kötü niyetli üçüncü kişilerin eline geçmesi veyahut sistemin kötü niyetli kişilerce

amacı dışında kullanılması durumunda ortaya çıkabilecek sonuçların vahameti azımsanacak ölçülerde değildir.

Bahçelievler Belediyesi'nde yaptığımız incelemede idarenin, bilişim sistemlerinin güvenilirliği ve sürekliliğinin sağlanması hususunda ciddi zafiyetlerinin bulunduğu anlaşılmıştır. Konuya ilişkin idarede yapılan tespitler şu şekildedir;

1. Kurumun stratejisinde, iç kontrol düzenlemelerinde, eğitim vb. politikalarında bilişim sistemlerine özgü düzenlemeler bulunmadığı,

2. Kurumun bilgi işlem sistemlerinin altyapı sağlayıcısı şirketin Ankara'da bulunmasından dolayı koordinasyonun ve iletişimin zayıf olması; bunun da bilgi sistemleri riskini arttırması (muhasabe işlemlerinin bu yüzden gecikmesi)

3. İdare bünyesinde Bilgi İşlem Müdürlüğü kurulmadığı, bilgi işleme ilişkin faaliyetlerin Destek Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde yürütüldüğü ve bu durumda sisteme ilişkin riskleri arttırdığı,

4. Bilişim sistemlerinin risklerinin değerlendirildiği güncel bir risk kütüğü bulunmadığı,

5. Bilişim sistemleri için bir Bilgi Güvenliği Politikası bulunmadığı,

6. Bilgi Güvenliği Yönetimi kurulmadığı,

7. Muhasebe bilgilerinin doğruluğu, dayanakları olan kaynak belgelerle ve ilgili olduğu diğer sistemlerin verileriyle kontrol edilmediği,

8. Hatalı girişlerin tespiti ve düzeltilmesine ilişkin kontroller ve süreçlerin belirlenmediği,

9. Hataların sistem tarafından otomatik raporlanmasının mümkün olmadığı

10. Kurumda İSO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Standartları çerçevesinde yeterli bir bilişim sistemi denetimi mevcut olmadığı

Bilişim sistemleri, idarenin tüm işlemlerini ve hesap alanlarını etkilemektedir. Dolayısıyla idarenin ileride bilişim sistemleri risklerinden kaynaklı olumsuz sonuçlar ile karşılaşmaması için gerekli önlemleri alması gerekmektedir. İdarenin gerekli politika ve prosedürleri yazılı olarak belirlemesi, bilgi sistemlerine ilişkin altyapı sağlayıcısı şirket ile

iletişim ve koordinasyonu güçlendirmesi, risk değerlendirmesi yapması ve mevcut durumun izlenmesi amacıyla denetim çalışmaları yürütmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Muhasebe işlemlerinin hızlandırılması hususlarında yüklenici ile iletişime geçileceği, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi kurulması ile gerekli çalışmaların yapılacağı ve bilişim sistemlerine yönelik gerekli hassasiyetin gösterilerek ilgili gerekliliklerin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Kurumun Mali Hizmetler Biriminde Ön Mali Kontrol Biriminin Oluşturulmaması

Bahçelievler Belediyesi'nde kamu mali yönetimi ve iç kontrol sisteminin önemli bir unsuru olan ön mali kontrolü gerçekleştirmekle görevli iç kontrol alt birimin oluşturulmadığı görülmüştür.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun; 57'inci maddesinde; *“kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşacağı;”*

58'inci maddesinde;

“Ön malî kontrolün harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsadığı, ön malî kontrol sürecinin, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluştuğu; kamu idarelerinde ön malî kontrol görevinin, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütüleceği, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontrollerde, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemlerin Maliye Bakanlığınca belirleneceği, kamu idarelerinin, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabileceği;”

Maliye bakanlığınca çıkarılan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 14'üncü maddesinde ise;

“Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol yetkisinin malî hizmetler birimi yöneticisine

ait olduğu, kontrol sonucunda düzenlenen yazılı görüş ve kontrol şerhlerinin malî hizmetler birimi yöneticisi tarafından imzalanacağı, malî hizmetler birimi yöneticisinin, bu yetkisinin sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yazılı olarak yardımcısına veya birimin iç kontrol alt birim yöneticisine devredebileceği, malî hizmetler birimi yöneticisinin harcama yetkilisi olması durumunda ön malî kontrol görevinin, iç kontrol alt birim yöneticisi tarafından yürütüleceği, malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tâbi malî karar ve işlemlerin kontrolünün, birimin iç kontrol alt birimi tarafından yerine getirileceği, harcama birimlerinde ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol görevinin, ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlisi tarafından yerine getirileceği,” ifade edilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümlerden 5018 sayılı Kanun kapsamına giren Kurumun mali iş ve işlemlerinin gerçekleştirilme aşamasında bir ön mali kontrole tabi tutulmasının zorunlu olduğu anlaşılmaktadır. Bu kontrollerin harcama birimlerinde "gerçekleştirme görevlileri", mali hizmetler biriminde ise bu birimin bünyesinde oluşturulacak "iç kontrol alt birimi" tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde Kurum bünyesinde ön mali kontrol biriminin oluşturulmadığı tespit edilmiştir. Ön mali kontrol biriminin kurulmamış olmasının, ödemelerin gerçekleştirilmesi sürecinde hataların tespit edilememe olasılığını arttırdığı ve bu nedenle mevzuatta belirtildiği şekilde iç kontrol alt biriminin oluşturulması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Müdürlüğümüz kadrosunda personel sayısı yeterli olmadığı için ön mali kontrol birimi kurulamamış olup, gerekli personel temini sağlandığında kurulması için çalışmalar başlatılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Akaryakıt Alım ve Tüketimine İlişkin İşlem ve Kayıtların Taşınır Mal Yönetmeliğine Uygun Yapılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda akaryakıt alımlarının ambara girişinde taşınır işlem fişinin giriş kaydının yapıldığı fakat çıkış kaydının kullanıldıkça değil toplu bir şekilde yapıldığı tespit edilmiştir.

18/1/2007 tarih ve 26407 Numaralı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Taşınır Mal Yönetmeliği’nin Taşınırın Kaydı başlıklı 12’nci maddesinde “*Kamu*

idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır.

Bu çerçevede;

a) Önceki yıldan devren gelen taşınırlar ile içinde bulunulan yılda herhangi bir şekilde edinilen veya elden çıkarılan taşınırlar,

b) Taşınırlardaki kayıp, fire, yıpranma ve benzeri nedenlerle meydana gelen azalmalar,

c) Sayım sonucunda ortaya çıkan fazlalar, miktar ve değer olarak kayıtlara alınarak takip edilir.

Kayıt Zamanı, Kayıt Değeri Ve Değer Tespit Komisyonu başlıklı 13' üncü maddesinde "Taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir

Tüketim Suretiyle Çıkış başlıklı 22' nci maddesinde;

"(1) Tüketim malzemeleri, Taşınır İstek Belgesi karşılığında düzenlenecek Taşınır İşlem Fişi ile çıkış kaydedilir.

(2) Kamu idarelerinin iç imkânlarıyla kendi kullanımları için üretecekleri dayanıklı taşınırların üretiminde kullanılan taşınırlar için de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Taşınır İşlem Fişi düzenlenmeden hiçbir şekilde tüketim malzemesi çıkışı yapılamaz.

(4) Tüketim malzemelerinin çıkış kayıtları, ambarlara girişlerindeki öncelik sırası dikkate alınarak "ilk giren-ilk çıkar" esasına göre ve giriş bedelleri üzerinden yapılır" . Hükümleri yer almaktadır.

Yerinde yapılan fiziki denetim sonucunda 2016/399745 İhale numaralı Akaryakıt Alım İşi kapsamında peyderpey Belediye ambarlarına getirilen akaryakıtın, hakedişin düzenlenmesi ile birlikte 150 İlk Madde ve Malzeme hesabına giriş kaydı yapılmakta ve eş zamanlı olarak Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek giriş kaydı yapılmaktadır.

Ancak Taşınır İşlem Fişi çıkış kayıtlarının akaryakıtın kullanımı ile peyderpey değil toplu halde yapıldığı tespit edilmiştir. Hâlbuki kurumun kullanmış olduğu Kısa Yol Araçlar adlı program, sistemine kayıtlı plakalı araçların anlık akaryakıt kullanım durumlarını, geçmiş dönemlerde günlük, haftalık ve aylık akaryakıt kullanım durumlarının tablolar halinde analizine imkân vermektedir.

Bu imkânın olmasına rağmen Akaryakıt Taşınır İşlem Fişlerinin çıkış kaydının toplulaştırılarak yapılıyor olması hem belirtilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmekte hem de 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Hesap verme sorumluluğu başlıklı 7'nci maddesinde ifade edilen “ *Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.* ” hükmünün yerine getirilmesine engel teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2017 yılı Akaryakıt alımlarının Taşınır İşlem giriş kayıtlarının düzenli yapıldığını ancak; İdare tarafından kullanılan teknik bazı sebepler ve bilgisayar programının aktif olmaması sebebiyle akaryakıt çıkışlarının topluca yapıldığını, 2018 Mali Yılı TİF programının 30.01.2018 tarihi itibari ile aktif olmasından sonra ilgili yönetmelik doğrultusunda Akaryakıt İstasyon Sorumlusu tarafından haftalık olarak bildirilen miktarların çıkışı yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Yevmiye Kayıt Sıra Numaralarının Hatalı Olması

Bahçelievler Belediyesi'nin 2017 yılına ait yevmiye verilerinin incelenmesi neticesinde, muhasebe işlemleri sırasında yevmiye sıra numarasına riayet edilmeyerek bazı yevmiye numaralarının atlandığı tespit edilmiştir

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “*Yevmiye Sistemi, Muhasebeleştirme Belgeleri ve Açılış Kayıtları*” başlıklı 43'üncü maddesinde “*İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.*” denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin “*Kullanılacak Defterler ve Kayıt Düzeni*” başlıklı 44’üncü maddesinde ise “*Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir.*” denilmektedir.

Mevzuat hükümlerinde belirtildiği üzere, muhasebe işlemleri yevmiye defterine günlük olarak kayıt edilmeli, bu kayıtlar da müteselsil sıra numaralı olmalıdır. Zira yevmiye defterine yapılacak kayıtların müteselsil sıra numaralı olması, geriye dönük kayıt yapılmasını engelleyeceği gibi silinen yevmiye numarasının tespitini de kolaylaştıracaktır.

Yapılan inceleme neticesinde idarenin 240 tane yevmiye numarasını atlandığı tespit edilmiştir. İlgili durum mevzuata aykırılık teşkil etmekle birlikte, geriye dönük muhasebe işlemi yapılabilmesini mümkün kılması bakımında da risklere yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bilişim sisteminden kaynaklanmış olup gerekli düzenlemeler firma tarafından düzeltilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Kadrolu İşçilerin Yıllık İzinlerinin Düzenli Olarak Kullanılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda, Kurumun işçi personellerine ilişkin olarak toplam 97 sürekli işçinin 85’inin 50 iş gününden 558 iş gününe kadar, 7 geçici işçinin tamamının 71 işgününden 234 işgününe kadar birikmiş yıllık ücretli izin hakkı olduğu, bazı işçilere 1 yıldan 16 yıla varan sürelerde yıllık izin kullanılmadığı tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun 53’üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56’ıncı maddesinde yıllık izinin 53’üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Kanununun 59’uncu maddesinde; iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Kanununun 60'ncı maddesinde; yıllık ücretli izinlerin yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağına, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağına, yıllık izinin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir Yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Kaynağını “çalışanın dinlenme hakkı” ilkesinden alan yıllık ücretli izin konusu, ulusal ve uluslararası düzenlemeler ile güvence altına alınmış önemli bir haktır. Yıllık ücretli izin hakkının temel amacı, izin süresince işçinin yorgunluğunun giderilmesinin sağlanması, beden ve ruh sağlığının korunması için gerekli imkânın sağlanmasıdır. İşçilerin kendi ihtiyaç ve gelişimlerine zaman ayırabilmelerinin sağlanması bakımından yıllık ücretli izin hakkının amacına uygun olarak kullanılmasını gözetmek sosyal devletin temel bir görevidir.

Çalışanın dinlenme hakkı ilkesinin işlerliğinin yanında işçinin kıdem tazminatı almaya hak kazanacak şekilde işten ayrılması durumunda da kuruma artı bir külfet söz konusu olup etkili, ekonomik ve verimli yönetim anlayışını zedelemektedir. Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde; işçilere yıllık izin haklarının düzenli olarak kullandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “07/07/2017 tarih ve 3182 sayılı yazımızla işçi çalıştıran müdürlüklere işçilerin yıllık izinlerinin kullandırılmasının sağlanması ile ilgili yazı gönderilmiştir ve takibi yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Sivil Savunma Uzmanlığı Kadrosuna Yapılan Atamanın Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Yapılması

İdarede yapılan denetim ve incelemelerde, İçişleri Bakanlığı tarafından yapılması gereken Sivil Savunma Uzmanı atamasının mevzuata aykırı olarak Belediye tarafından yapıldığı anlaşılmıştır.

7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu'nun atamanın yapıldığı 2005 yılında yürürlükte olan ilgili hükmü şu şekildedir:

“Ek madde 6:

...

Bu kanun hükümlerine göre ihdas edilen sivil savunma kadrolarına personel atanmaları İçişleri Bakanlığınca yapılır.”

İçişleri Bakanlığı Memurlarının Nitelikleri, Atanmaları ve Görevde Yükselme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin sivil savunma uzmanlığına ilişkin bölümü şu şekildedir:

“...

İ) Sivil Savunma Uzmanı olabilmek için;

a) Kurum içinden;

1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibari ile Bakanlık merkez veya taşra teşkilatında en az on yıl süre ile çalışmış olmak,

...

b) Kurum dışından;

1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Kamu kurum ve kuruluşlarında en az iki yılı şef veya daha üst unvanlı bir kadroda olmak üzere en az on yıl süre ile çalışmış olmak veya emniyet hizmetleri sınıfı mensubu, uzman, uzman yardımcısı, araştırmacı, denetim elemanı ve öğretmen olarak en az on yıl hizmeti olmak, ...”

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere 07.10.2005 tarihinde gerçekleştirilen sivil savunma uzmanı atamasının Belediye tarafından yapılması mümkün değildir. Mezkur Kanun hükmüne göre belirtilen tarihte atamanın İçişleri Bakanlığı tarafından yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla ilgili atama mevzuata aykırıdır.

Anılan personel daha sonra sivil savunma uzmanlığından şef kadrosuna, Mahalli İdareler Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde açıklanan, şef kadrosuna atanabilmesi için gerekli olan sınav şartını sağlamadan atanmıştır. Sonuç olarak ilgili personelin 07.10.2005 tarihinde yapılan sivil savunma uzmanlığı ataması ve 10.07.2007 tarihinde yapılan şef ataması mevzuata aykırıdır.

Ayrıca sivil savunma uzmanlığı atamasının usulüne uygun olduğu kabul edilse bile ilgili kişi Sivil Savunma Uzmanlığı kadrosuna atanma niteliklerine haiz değildir. İlgili yönetmelikte açıklandığı üzere sivil savunma uzmanlığı kadrosuna atanabilmek için öğrenim ve hizmet şartlarının yerine getirilmesi gerekmektedir fakat Belediye uygulamasında bu hususa da riayet edilmediği anlaşılmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümlerinden ve yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere yapılan atama mevzuatta belirtilen hükümlere aykırıdır ve yapılan atamanın iptali gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Aykırı olarak yapılan atamaların iptal edilmesi için gerekli iş ve işlemler başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Özel Kalem Müdürlüğü Kadrosundan Diğer Kadrolara Yapılan Atamaların Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, özel kalem müdürlüğü kadrosundan müdür ve mühendis kadrolarına yapılan atamaların mevzuat hükümlerine aykırı olduğu tespit edilmiştir.

4 Temmuz 2009 tarihinde yürürlüğe giren Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliği'nin müdür ve mühendis kadrolarına atanma şartlarını düzenleyen ilgili hükümleri şu şekildedir:

“MADDE 5 – (Değişik:RG-7/5/2014-28993)

(1) Görevde yükselmeye tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yönetim hizmetleri grubu;

1) Müdür, şube müdürü,

(2) Unvan değişikliğine tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

a) Sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ekonomist, ev ekonomisti, fizikçi, grafiker, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, istatistikçi, jeofizikçi, jeolog, jeomorfoloğ, kaptan, kimyager, laborant, matematikçi, mimar, mühendis, paleontolog, pilot, ressam, restoratör,

şehir plancısı, teknik ressam, tekniker, teknisyen, topograf, peyzaj mimarı, ölçü ve ayar memuru, antropolog, bakteriyolog, biolog, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, diyetisyen, ebe, fizikoterapist, fizyoterapist, hemşire, odyolog, pedagog, psikolog, radyoterapist, sağlık fizikçisi, sağlık memuru, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, tıbbi teknolog, veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri, veteriner sağlık teknisyeni, sosyolog, programcı, kütüphaneci, mütercim, tercüman, avukat, imam, kameraman, çocuk eğitimcisi, çocuk eğitimcisi, antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam, bandocu.

MADDE 6 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-7/5/2014-28993)

(1) Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır.

a) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak.

...

4) Ekli (2) sayılı listede sayılan müdürlükler için son müracaat tarihi itibariyle iki yılı uzman, sivil savunma uzmanı, şef, ayniyat saymanı, kontrol memuru, eğitmen veya muhasebeci kadrosunda çalışmış olmak,

MADDE 8 – (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır.

...

b) Unvan değişikliği sınavında başarılı olmak, ”

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun İstisnai Memurluklar başlıklı 59’uncu maddesinde özel kalem müdürlüğünün de içinde bulunduğu istisnai memurluk kadroları sayıldıktan sonra, aynı maddenin son fıkrasında “Birinci fıkroda sayılan memurların buldukları bu kadrolar emeklilik aylığının hesabında ve diğer memurluklara naklen atanmalarında herhangi bir sınıf için kazanılmış hak sayılmaz.” Hükmüne yer verilmiştir.

Mevzuat hükümlerinde de belirtildiği üzere müdür ve mühendis kadroları görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliği kapsamında bulunmaktadır. Bu kadrolara atanma şartları ilgili yönetmelikte ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Mezkûr yönetmelikte yer alan ilgili hükümlere göre müdür kadrosuna atanabilmek için sınav, hizmet ve öğrenim şartının yerine getirilmesi gerekmektedir. Sınav şartı, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavında başarılı olmak, öğrenim şartı 4 yıllık bir yükseköğrenim bitirmiş olmak, hizmet şartı ise sayılan görevlerde 2 yıl çalışmış olmaktır. Mezkûr yönetmeliğe göre mühendis kadrosuna atanmak için

de unvan değişikliği sınavında başarılı olmak ve ilgili yükseköğrenim bölümünden mezun olmak gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Özel Kalem Müdürlüğü, istisnai bir memuriyet kadrosudur. Mezkûr kanun hükmüne göre istisnai memuriyetler, diğer memuriyetlere naklen atamalarda herhangi bir sınıf için kazanılmış hak sayılmamaktadır. Dolayısıyla özel kalem müdürlüğünden, diğer memuriyet kadrolarına atama yapılırken, atama yapılacak kadro için mevzuatında öngörülen tüm şartların sağlanmış olması zaruridir.

Bahçelievler Belediyesinde Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ile mühendislik kadrosuna yapılan atamaların usulsüz olduğu tespit edilmiştir. C.Ö 23.07.2007 tarihinde özel kalem müdürlüğünden Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne, M.K ise 02.09.2008 tarihinde özel kalem müdürlüğünden mühendislik kadrolarına atanmıştır. Ancak ilgili atamalar gerçekleştirilirken mezkur yönetmelikte yer alan “görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavında başarılı olmak” koşulunun sağlanmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne yapılan atamada, C.Ç’ nin sınav şartının yanında hizmet ve öğrenim şartını da sağlamadığı görülmüştür.

Belirtilen mevzuat hükümlerinden ve yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere yapılan atama mevzuatta belirtilen hükümlere aykırıdır ve yapılan atamanın iptali gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Devlet Personel Başkanlığının 10/09/2008 tarih ve 17599 sayılı görüş yazısı ekte olup, istisnai memurluklara atananların diğer memuriyet kadrolarına geçişleri hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 61’inci maddesinde, “...*istisnai memurluklara atananlar hakkında bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi dışında kalan bütün hükümleri uygulanır.*” hükmüne; 74’üncü maddesinde, “*Bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakati ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibarıyla girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür.*”

Ayrıca Danıştay 12’nci Dairesinin 16/02/1998 tarihli ve E:8281, K:348 sayılı Kararında ise, “...657 sayılı Yasanın atanmaya ilişkin hükümlerinin istisnai memuriyete atananlara uygulanamayacağına kurala bağlandığı dikkate alındığında, istisnai memurluklara aday memur statüsünde atama yapılamayacağı dolayısı ile de, aday memurlara ilişkin düzenleme yapan 657 sayılı Yasa hükümlerinin bu tür görevleri yürüten memurlara uygulanamayacağı anlaşılmaktadır. Kaldı ki, 657 sayılı Yasanın 158. maddesi uyarınca aday

memurların asaletlerinin tasdikine kadar kademe ilerlemesi yapması mümkün değil iken, 657 sayılı Yasanın 61. maddesinin 2.fıkrasında istisnai memurlar için aksine düzenleme yapılmış olması, 657 sayılı Yasanın 163. maddesinde de; bu Kanuna tabi olmayan kurumlardan istisnai memuriyetlere atananların bu Kanuna tabi kurumlarda bir göreve atanmaları halinde adaylık hükümlerinin bu gibilere uygulanamayacağına hükme bağlanması da bu görevleri yürütenlerin statülerinin farklı bir biçimde düzenlendiğini göstermektedir.” ibaresi yer almaktadır hükmüne yer verilmiştir.” denilmektedir.

Bu nedenle M.K.nın öğrenim durumu (Jeoloji mühendisi) göz önüne alınarak Özel Kalem Müdürlüğü kadrosundan mühendis kadrosuna geçişi yapılmıştır. Kültür ve Sosyal İşler Müdürü olan C.Ç. de 4 yıllık fakülte (Mim.Sin.Ü.Fen Edb.Fak.Türk Dili ve Edebiyatı böl.)mezunu olması dolayısıyla 1.derece müdür kadrosuna atanması için gerekli şartları taşımaktadır.

04 Temmuz 2009 tarih ve 27278 sayılı resmi gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarına dair yönetmeliğin 20.maddesinde “ *Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde düzenlenmiş olan hizmet grupları arasındaki geçişler aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır.*

a) Aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, sınav yapılmaksızın ilgili personelin isteği ve atanılacak kadronun gerektirdiği özellikleri taşımak şartıyla diğer görevlere atama yapılabilir.

b) Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme eğitimi ve sınavına tabidir. Mahalli idarelerde ve diğer kamu/kurum ve kuruluşlarında, daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme eğitimi ve sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir.

c) Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde, en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, aranan şartları taşımaları kaydıyla, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan “yönetim”, “araştırma–planlama” ve “hukuk” hizmetleri gruplarında gösterilen kadrolara sınavsız atanabilir. Bu Yönetmelik kapsamındaki diğer kadrolara sınavsız atanmak için altı ay çalışmış olmak şartı aranmaz.

ç) İstisnai memurluklarda çalışanlar veya çalışmış olanlar, bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara, atanacakları kadro için öngörülen şartları taşımaları kaydıyla sınavsız atanabilir.” denilmektedir. Zaten adı geçenlerin atama tarihleri bu yönetmelik tarihinden öncedir.

Danıştay 5.Dairesinin 14/11/2011 tarih ve 2009/4677 Esas,2011/6294 Karar No ile 04/07/2009 günlü kararında 04 Temmuz 2009 günlü,27278 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan

Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 20.maddesinin ç bendinin iptaline karar verilmiştir. C.Ç.nin atanma tarihi söz konusu iptalden önce yapılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Özel Kalem Müdürlüğünden mühendis kadrosuna atanan M.K'nın atamasının DPB görüşü ve Danıştay kararlarına göre mevzuata uygun olduğunu iddia etmiş ise de ilgili görüş ve kararların konu ile doğrudan ilintili olmadığı düşünülmektedir. Öncelikle atamaya dayanak olarak verilen Devlet Personel Başkanlığı görüşü kurumlar arası nakil hususuna ilişkindir. Kaldı ki DPT'nin ilgili hususta olumlu görüşü olsa dahi; ilgili atamanın mevzuata aykırılığı Kanun ve Yönetmelik hükümlerinden kaynaklandığı için hukuka aykırılık durumu ortadan kalkmayacaktır. İlgili kanun maddelerine ise daha önce bulguda yer verilmiştir. Ayrıca dayanak olarak verilen Danıştay kararı bulguda konu edilen atama ile ilintili değildir. İlgili karar tarihi de Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden öncedir.

Kamu idaresi cevabında; özel kalem müdürlüğünden Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne atanan C.Ç'nin atamasının 04 Temmuz 2009 tarihli Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre mevzuata uygun olduğunu iddia etmektedir. Ancak bulguda konu edilen atama 23.07.2007 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla kamu idaresi cevabında dayanak olarak verilen Yönetmelik atamanın yapıldığı tarihte yürürlükte değildir. Kaldı ki ilgili Yönetmeliğin dayanak yapılan 20 inci maddesinin ç bendinin yürürlüğü 01.04.2010 tarihli Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararı ile durdurulmuş; 2014 yılında çıkarılan Yönetmelikte ise ilgili madde metinden tamamen çıkarılmıştır. Çünkü istisnai memuriyet kadrolarının diğer memuriyetlere geçişlerde kazanılmış hak teşkil etmeyeceği 657 sayılı Kanunda açıkça belirtilmiştir. 657 sayılı Kanunda yer alan kariyer ve liyakat ilkelerine göre de kişinin atamasının yapılacağı kadronun tüm özel ve genel niteliklerini taşıması gerekmektedir.

Özel Kalem müdürlüğünden Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne atanan C.Ç, ilgili tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre öğrenim, hizmet ve sınav şartlarını sağlamamaktadır. C.Ç 4 yıllık Fen Edebiyat Fakültesi mezunudur ancak ilgili tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre ilgili kadroya atanma şartı “kamu yönetimi, maliye, işletme, iktisat, çalışma ekonomisi, sosyal ve idari bilimler dalında yükseköğrenim bitirmek” dir. İlgili kişi hizmet şartını da sağlamamaktadır. Kişinin hizmet belgesi incelendiğinde edebiyat öğretmenliği, memurluk, Özel Kalem Müdürlüğü ve en son Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

görevini yürüttüğü görülmüştür. Ancak ilgili tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre hizmet şartı “ en az 2 yıl müdür yardımcısı kadrosunda bulunmak, müdür yardımcısı kadrosu yoksa 3 yıl şef veya aynı alt hizmet grubunda bir kadroda bulunmak, hiçbiri yoksa biriminde 4 yıl çalışmış olmak’dır. Son olarak kişi ilgili göreve atanabilmesi için gerekli olan Görevde Yükselme Sınavını kazanma şartını da sağlamamaktadır.

Özetle ilgili tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre iki atamanın da mevzuata aykırı olduğu görülmektedir. Özel kalem müdürlüğü kadrosu istisnai bir kadro olduğundan dolayı, kişilere diğer kadrolara atanmada kazanılmış hak vermemektedir. Dolayısıyla mühendislik ve müdürlük kadrolarına atama yapılabilmesi için mezkur Yönetmelik’te aranılan şartların tümü sağlanmış olmalıdır. Ancak idare tarafından yapılan ilgili atamalarda bu hususa riayet edilmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle mevzuata aykırı olarak gerçekleştirilen mühendislik ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü atamalarının iptali gerekmektedir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğe Aykırı Olarak Atama Yapılması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, unvan değişikliğine tabi olan kadrolara yapılan bazı atamaların mevzuat hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

Açıktan ilk defa yapılan atamalar dışındaki mühendis, mimar, tekniker, ekonomist vb. unvan değişikliğine tabi kadrolara yapılacak atamalarda Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Mezkur yönetmeliğin ilgili hükümleri ise şu şekildedir:

“ MADDE 5-

...

(2) Unvan değişikliğine tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

a) Sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ekonomist, ev ekonomisti, fizikçi, grafiker, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, istatistikçi, jeofizikçi, jeolog, jeomorfoloğ, kaptan, kimyager, laborant, matematikçi, mimar, mühendis, paleontolog, pilot, ressam, restoratör, şehir plancısı, teknik ressam, tekniker, teknisyen, topograf, peyzaj mimarı, ölçü ve ayar memuru, antropolog, bakteriyolog, biolog, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, diyetisyen,

ebe, fizikoterapist, fizyoterapist, hemşire, odyolog, pedagog, psikolog, radyoterapist, sağlık fizikçisi, sağlık memuru, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, tıbbi teknolog, veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri, veteriner sağlık teknisyeni, sosyolog, programcı, kütüphaneci, mütercim, tercüman, avukat, imam, kameraman, çocuk eğitimcisi, çocuk eğiticisi, antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam, bandocu.

...

MADDE 8 – (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır.

...

b) Unvan değişikliği sınavında başarılı olmak, ”

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinde de belirtildiği üzere unvan değişikliğine tabi kadrolara yapılacak atamalarda ön koşul unvan değişikliği sınavında başarı olmaktır. Mevzuat hükümlerine göre; sınav şartı yerine getirilmeden unvan değişikliği yapılması mümkün gözükmemektedir.

Kurumda yaptığımız incelemede, aşağıdaki tabloda gösterilen unvan değişikliğine tabi kadrolara yapılan atamaların, sınav şartı sağlanmadan yapıldığı anlaşılmıştır. Mevcut uygulamanın mevzuata aykırı olarak gerçekleştirildiği ve atamaların iptal edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Atama Yapılan Kadro	İlgili Müdürlük	Atama Yılı	Sicil ve İsim
Ekonomist	Mali Hizmetler Müd.	8.01.2015	404-Nurhayat ÖZÇELİK
Ekonomist	Mali Hizmetler Müd.	31.03.2015	454-Gülaçtı AKTAY
Ekonomist	Mali Hizmetler Müd.	10.07.2007	503-Aydın ARSLAN
Avukat	Hukuk İşleri Müd.	18.11.2005	512-Hidayet GÜMÜŞSOY
Ekonomist	Mali Hizmetler Müd.	27.06.2012	522-Şenay ER
Ekonomist	Mali Hizmetler Müd.	29.04.2015	552-Erkan ERKAÇ
Tekniker	Fen İşleri Müd.	10.07.2007	567-Abdurrahman AKYOL
Teknisyen	Trafik İşleri Müd.	27.12.2005	573-İlhan DEVRAN
Mühendis	Fen İşleri Müd.	8.08.2008	617-İlhan KUTLUER

Tekniker	Destek Hizmetleri Müd.	27.06.2012	630-Şener AKDOĞAN
Tekniker	İmar ve Şehircilik Müd.	4.02.2015	640-Aygün SEVGİL
Programcı	İmar ve Şehircilik Müd.	27.10.2014	641-Hüseyin ŞİMŞEK
Mühendis	Park ve Bahçeler Müd.	5.01.2009	645-Muıstafa KERESTECİ
Sağlık Teknikeri	Sağlık İşleri Müd.	2.05.2013	661-Şuayip TÜRKOĞLU
Tekniker	İmar ve Şehircilik Müd.	30.03.2010	672-Ferhat SERVİ
Tekniker	Destek Hizmetleri Müd.	27.06.2012	675-Rauf KURT
Tekniker	Park ve Bahçeler Müd.	9.05.2012	701-Hasan AKYÜZ
Tekniker	Fen işleri Müd.	20.06.2016	715-Recep GÜRBÜZ
Ekonomist	Mali Hizmetler Müd.	29.04.2015	722-Öngül KASAR

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Aykırı olarak yapılan unvan değişikliklerine dair atamaların iptal edilmesi için gerekli iş ve işlemler başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Belediye Başkan Yardımcısının Belediye Başkanı İmzalı Görevlendirme Yazısı ile Mevzuata Aykırı Olarak Sürekli Bir Şekilde Encümen Başkanı Olarak Görevlendirilmesi

Yapılan denetim ve incelemelerde belediye başkan yardımcısının, 77928854-302.01-201701628 sayı ve 07.04.2017 tarihli Belediye Başkanı imzalı görevlendirme yazısı ile mevzuata aykırı bir şekilde sürekli olarak encümen başkanı olarak görevlendirildiği tespit edilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun Belediye Başkanı'nın Görev ve Yetkileri başlıklı 38'inci maddesinin (d) bendinde meclis ve encümene başkanlık etmek hükmüne yer vererek belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak belediye başkanına meclise ve encümene başkanlık etme görevi vermektedir.

Yine aynı kanununun Belediye Encümeni başlıklı 33'üncü maddesinde "*Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık eder*" hükmü yer almaktadır.

Yetki göçerimi (yetki devri), belli görevlerin yerine getirilmesi için, yetkinin bir yönetici veya örgütsel birimden bir diğerine verilmesi, aktarılması yahut eriştirilmesi (bahşedilmesi) anlamını taşır. Yine yetki devri karar alma, emir verme ve uygulama yetkisinin birlikte devredilmesidir.

Kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin asaleten atanmış olan memurlar ve diğer kamu görevlileri tarafından yürütülmesi esastır. Fakat anılan personelin, hukuki veya fiili bir nedene bağlı olarak bazı durumlarda yetkilerini kullanamamaları ya da görevlerini yerine getirememeleri olasıdır. Böyle durumlarda kamu hizmetlerinin sunulmasında aksaklık yaşanmaması adına vekalet kurumu öngörülmüştür. Vekalet, idarî bir teşkilâtta, görevlisi, geçici ya da sürekli olarak boşalmış bir makamın hukuken yetkili kılınan amir tarafından, asıl görevlisi atanana ya da görevine başlayana kadar, geçici olarak görevlendirmeyle doldurulmasıdır. Vekâlet vermekte en önemli şart, makamda yetki kullanacak asıl görevlinin bulunmamasıdır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri ve doktrinel tartışmalar ışığında Encümene başkanlık etme yetkisi/görevi münhasıran Belediye Başkanına verilmiştir. Hukuki ve fiili nedene bağlı olarak istisnai durumlarda encümene başkanlık görevinin yerine getirilmesi ise yine durumun gerektirdiği şartlara ilişkin olarak belediye başkanının görevlendireceği meclis üyesi veya başkan yardımcısı tarafından vekaleten yerine getirilir. Encümene başkanlık etme görev ve yetkilerinin sürekli olarak devredilmesinin mevzuata aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, 5393 sayılı Belediye Kanununun yetki devri başlıklı 42. maddesinde Belediye başkanı görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde yöneticilik sıfatı bulunan belediye görevlilerine devredebileceğini, bu nedenle Belediye Başkanının Encümen Başkanlığı görevini devredemeyeceğine dair bir hüküm olmadığından dolayı Belediye Başkanı Encümen Başkanlığı görevini Başkan Yardımcısına devredebileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa verilen cevapta 5393 sayılı Belediye Kanununun Yetki Devri başlıklı 42' nci maddesinde yer alan "*Belediye başkanı,*

görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, yöneticilik sıfatı bulunan belediye görevlilerine devredebilir.” Hükmü referans alınarak Encümen Başkanlığının, Belediye Başkanı tarafından yetki devri yapılarak başkan yardımcısına devredilebileceğini ifade etmektedir.

Ancak Encümene başkanlık etme yetkisi/görevi münhasıran Belediye Başkanına verilmiştir. Hukuki ve fiili nedene bağlı olarak istisnai durumlarda encümene başkanlık görevinin yerine getirilmesi ise yine durumun gerektirdiği şartlara ilişkin olarak belediye başkanının görevlendireceği meclis üyesi veya başkan yardımcısı tarafından vekaleten yerine getirilir. Encümene başkanlık etme görev ve yetkilerinin sürekli olarak devredilmesi mümkün değildir.

Ayrıca ilgili kanunun Belediye Encümeni başlıklı 33’üncü maddesinde *“Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık eder”* hükmünden anlaşılan yetki devri değil vekalet kurumunun işletilmesidir.

Çünkü kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin asaleten atanmış olan memurlar ve diğer kamu görevlileri tarafından yürütülmesi esastır. Fakat anılan personelin, hukuki veya fiili bir nedene bağlı olarak bazı durumlarda yetkilerini kullanamamaları ya da görevlerini yerine getirememeleri olasıdır. Böyle durumlarda kamu hizmetlerinin sunulmasında aksaklık yaşanmaması adına vekalet kurumu öngörülmüştür. Vekalet, idarî bir teşkilâta, görevlisi, geçici ya da sürekli olarak boşalmış bir makamın hukuken yetkili kılınan amir tarafından, asıl görevlisi atanana ya da görevine başlayana kadar, geçici olarak görevlendirmeyle doldurulmasıdır. Vekâlet vermekte en önemli şart, makamda yetki kullanacak asıl görevlinin bulunmamasıdır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri ve doktrinel tartışmalar ışığında Encümene başkanlık etme yetkisi/görevi münhasıran Belediye Başkanına verilmiştir. Bu yetki/görevin sürekli olarak devri mümkün değildir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Yaklaşık Maliyet Hesabında Yer Alan Yüklenici Karının Mevzuata Aykırı Bir Şekilde Sözleşme ve Genel Gider Dâhil Bedel Üzerinden Hesaplanması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde 2014/74208 İhale kayıt numaralı Bina İç Temizlik Hizmeti Alımı İşi ile 2014/79045 ihale kayıt numaralı Özel Güvenlik Hizmeti Alımı

işine ilişkin yaklaşık maliyetin yanlış hesaplandığı tespit edilmiştir.

Hizmet Alımı İhale Uygulamaları Yönetmeliği'nin Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi başlıklı 9' uncu maddesinde; *“Hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan iş kalemlerine veya iş gruplarına ilişkin miktarların tespit edilen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutarların toplanması ile elde edilen genel toplam tutar, sözleşme giderleri ve genel giderler ile KDV hariç olarak belirlenir.”* hükmü yer almaktadır.

Anılan mevzuat hükmünden açıkça görüleceği üzere yaklaşık maliyet hesaplanırken alınacak hizmetin miktarları tespit edilen fiyatlarla çarpılarak sözleşme giderleri ve genel giderler hariç olarak hesaplanacaktır.

Aşağıda belirtilen işlere ilişkin yapılan incelemelerde idare tarafından yaklaşık maliyet hesabı yapılırken, sözleşme giderleri ve genel giderler dahil tutar üzerinden yüklenici karı hesaplanarak yaklaşık maliyetin belirlendiği görülmüştür.

a) 2014/74208 İhale Numaralı Bina İç Temizlik Hizmeti Alımı İşine Ait Yaklaşık Maliyet Hesaplanmasında

İlgili işin sözleşme giderleri ve genel giderler hariç tutarı 10.951.573,27 TL.'dir. İşe ilişkin sözleşme giderleri ve genel giderler olan %4'lük tutar ise 400.822,90 TL.'dir. Belirlenen kar oranı ise % 17'dir ve 1.861.767,46 TL olarak hesaplanmalıdır. Dolayısıyla yaklaşık maliyetin 13.214.163,63 TL olması gerekmektedir.

Ancak İdare tarafından yüklenici karının sözleşme giderleri ve genel giderler dahil tutar üzerinden hesaplanması sonucu yaklaşık maliyet 13.282.303,52 TL olarak belirlenmiştir. Yüklenici karının sözleşme giderleri ve genel giderler dahil tutar üzerinden hesaplanması sonucu yaklaşık maliyet 68.139,89 TL fazla hesaplanmıştır.

b) 2014/79045 İhale Numaralı Özel Güvenlik Hizmeti Alımı İşine Ait Yaklaşık Maliyet Hesaplamasında

İlgili işin sözleşme giderleri ve genel giderler hariç tutarı 37.198.951,95 TL'dir. İşe ilişkin sözleşme giderleri ve genel giderler olan %4'lük tutar ise 1.481.814,08 TL'dir. Belirlenen kar oranı ise %17'dir ve 6.323.821,83 TL olarak hesaplanmalıdır. Dolayısıyla yaklaşık maliyetin 45.004.587,86 TL olması gerekmektedir.

Ancak İdare tarafından yüklenici karının sözleşme giderleri ve genel giderler dahil tutar

üzerinden hesaplanması sonucu yaklaşık maliyet 45.256.496,26 TL olarak belirlenmiştir. Yüklenici karının sözleşme giderleri ve genel giderler dahil tutar üzerinden hesaplanması sonucu yaklaşık maliyet 251.908,40 TL fazla hesaplanmıştır.

Yaklaşık maliyetin mevzuat hükümlerinin belirttiği şekilde yapılmamış olması başta sınır değerini doğru olarak belirlenmesi olmak üzere aşırı düşük teklif sorgulanmasının doğru ve net olarak yapılmasına engel teşkil etmektedir. Yaklaşık maliyet hesaplamasının, alınacak hizmetin miktarlarının tespit edilen fiyatlarla çarpılarak sözleşme giderleri ve genel giderler hariç olarak hesaplanması doğru olacaktır. Mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2014/74208 İhale kayıt numaralı Bina İç Temizlik Hizmeti Alımı İşi ile 2014/79045 ihale kayıt numaralı Özel Güvenlik Hizmeti Alımı işi İhalelerinin Yaklaşık maliyetlerinin yanlış hesaplandığının İhale komisyonu tarafında sınır değer hesaplanırken fark edildiğini, sınır değere yakın teklif veren istekli olmadığından hak kaybına sebebiyet verilmediğini ve bundan sonra yapılacak ihalelerde sehven yapılan bu ve benzeri durumlar ile ilgili gerekli hassasiyetlerin gösterilip kontrollerin sağlanacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Anahtar Teslimi Götürü Bedel Üzerinden İhalesi Yapılan Kongre Merkezi Yapım İşine İlişkin Birden Fazla İhale Kapsamında İş Yaptırılması

Kurumun yapım işi ihale dosyalarının incelenmesinde; Anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihalesi yapılan, Kongre merkezine ilişkin birden fazla ihale kapsamında iş yaptırıldığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu ihale kanunu ile Yapım işleri ihaleleri uygulama yönetmeliğinin temel ilkeleri gereği ödeneği olmayan işler için ihaleye çıkılamayacaktır. Bu hüküm uygulama projelerinin önceden çizilmesi ve bunlara dayalı yaklaşık maliyet hesabının yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu yüzden mezkûr mevzuat, anahtar teslimi işlerde uygulama projesini zorunlu tutmuştur.

Ödemelerin yapılabilmesi için ihale bedelinin önceden bilinmesi gerekliliği porsantaj oluşturma zorunluluğu doğurmaktadır. Porsantaj oluşturabilmek için ise maliyetlerin bilinmesi zorunludur. Bu yüzden idareler yapım işlerine başlamadan önce gerek ihale çalışmaları, gerekse

bütçe ve ödenek çalışmaları için, işin yaklaşık olarak ne kadara mal edileceğini bilmek durumundadırlar.

Proje aşamasında yapılan hatalar ise, idarenin yaklaşık maliyet hesabının hatalı hesaplanmasına neden olacak, bütçe tahminlerinde de idareyi yanıltacaktır. Şöyle ki yaklaşık maliyet, proje aşamasındaki işin yaklaşık olarak ne kadar bir maliyet gerektirdiğini tespit etme sürecinin genel adıdır. Her ne kadar yapının/işin bedelini belirleme çalışmasının adı yaklaşık maliyet olsa da esas amaç ihale edilecek işin gerçek değerine en yakın tutarın hesaplanabilmesidir.

İhale edilecek iş yaklaşık maliyete göre ihale edilip, ödeneği ve ödemeleri bu yaklaşık maliyette yer alan porsantaj değerlerine göre yapılacağından doğru ve eksiksiz bir yaklaşık maliyet hesabı bu nedenlerle çok önemlidir. Doğru hesaplanmayan yaklaşık maliyet yapım aşamasında ödemelerde ve dolayısıyla işin bitirilmesinde sorun oluşturacağından yapılan işe de olumsuz olarak etki edecektir.

Yaklaşık maliyet aşamasında;

- Mimari, betonarme ve statik, elektrik ve sıhhi tesisat, ısıtma havalandırma, çevre düzenlemesi ve peyzaj projeleri
- Mahal listeleri düzenlenerek gerekli pozlar belirlenir.

İdarenin yaklaşık maliyet aşamasında, saydığımız bu verileri hatalı hesaplaması yukarıda bahsettiğimiz sorunların oluşmasına neden olacaktır.

Anahtar teslimi götürü bedel üzerinden 87.758.764,09 TL yaklaşık maliyeti belirlenen “Bahçeli Evler Kongre Merkezi İnşaat İşİ” 16.09.2013 tarihinde ihale edilmiştir. Müteahhit Firma Hisar & Sur İş Ortaklığı ile 20 Ağustos 2014 tarihinde 61.489.000,00 TL bedelle sözleşme imzalanmış, 22 Ağustos 2014 tarihinde ise yer teslimi yapılmıştır.

Kongre Merkezinin, “Çevre Düzenleme, İstinat Duvarları ve İlave Tesisat İşleri” için, 9.157.114,77 TL yaklaşık maliyet ile 19 Eylül 2016 da ihaleye çıkılmış, 5 Ekim 2016 tarihinde de Hisar İnşaat Taah. San ve Tic. Ltd. Şti. ile 8.750,000 TL bedelle sözleşme imzalanmıştır.

Kurumun birinci ihale dosyasında bulunan inşaat, elektrik ve mekanik işlerinin bir kısmı için iş eksilişi yapılmıştır. Daha sonra yapılmış olan “**Çevre Düzenleme, İstinat Duvarları ve İlave Tesisat İşleri**” ihalesinde, mevcut projesinin yapım süreci devam ederken kongre merkezinin “inşaat, elektrik ve mekanik” aksamına ilişkin 3.020.952,11 TL daha harcama

yapıldığı tespit edilmiştir.

İhale mevzuatı gereği Anahtar Teslim Götürü Bedel teklif ile yüklenici, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri, mahal listeleri, teknik şartname hükümleri ve birim fiyat tariflerine dayalı olarak, vereceği toplam teklif ile işin tamamını yapmayı kabul etmektedir. Nitekim Tip Sözleşmenin 6'ncı maddesinde açıkça bu husus kayıt altına alınmaktadır.

Söz konusu madde de: “ 6.1. Bu Sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen ...(rakam ve yazıyla)... toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.” Denilmektedir.

4734 sayılı Kanunun Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinde Uygulama Projesi, “Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği proje,” şeklinde tanımlanmıştır. Gerek proje yapım ve hazırlama kriterleri ve gerekse uygulama projesinin tanımı dikkate alındığında, anahtar teslimi götürü bedel işlerin ihale dokümanları içerisinde verilen uygulama projelerinde eksik bulunmaması “kanun” gereğidir.

Ancak anahtar teslim götürü bedel yapım ihale dokümanlarının idarelerce eksik, hatalı ve çelişkili hazırlanması nedeniyle sözleşme aşamasında pek çok sorunla karşı karşıya kalındığı, bu durumda bazı iş kalemlerinin teknik şartnamedeki imalat tariflerine uygun şekilde yapılmadığı, eksik yapıldığı veya iş artışı kapsamında ilave ödemelere sebebiyet verildiği bilinmektedir. Bu yüzden kanun koyucu, İhale mevzuatının uygulamasında, anahtar teslim götürü bedel sözleşmelerde % 10'u geçmeyen bir iş artış oranı getirmiştir. Elbette bu artış ise, ihale gününden sonra ortaya çıkan **öngörülemezlik** durumunun mevcudiyeti ile zorunlu bir nedene bağlamıştır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun Sözleşme kapsamında yaptırılabilir ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi başlıklı 24'üncü maddesi;

“Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak

Mümkün olmaması,

Şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10' una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise % 20 'sine kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.” Denilmektedir.

Kongre merkezinin onaylanmış, kesin, yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projesinden, mütemmim cüz'ü niteliğinde olan işlerin çıkarılarak, ikinci bir ihale kapsamında tekrar ihale edilmesi mezkûr mevzuat açısından sorunludur.

Öngörülemeyen durumların oluştuğu kabul edildiğinde, idarece farklı tarihlerde % 9.99 iş artışı zaten yapılmıştır. Bu durumda, artık iş artışı kapsamında yapılamayan işlerin başka bir ihale kapsamında yapılmış olması, belirttiğimiz açıklamalar çerçevesinde, Anahtar teslimi götürü bedel ihale mantığına aykırıdır. Bu ihale usulünü de temelinden çökertmektedir. Zira Anahtar teslimi götürü bedel ihalenin mantığı, uygulama projeleri ve yapılan tüm işler için toplam bedel üzerinden ihale edilmesidir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, Anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihale edilecek bu işlerin mimari, statik, elektrik, mekanik ve alt yapı projelerinin eksiksiz olarak hazırlanması, projelerde eksiklikler düzeltilmeden ihaleye çıkılmaması, yaklaşık maliyetin ve projelendirme süreçlerinin daha sağlıklı yürütülerek mevzuata aykırı uygulamalara son verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İşin yapımı sırasında idare ve yüklenici firma ile yapılan değerlendirmeler neticesinde, proje aşamasında öngörülemeyen bir takım mevzuat ve teknik uygulama uyumsuzlukları nedeniyle, proje bütünlüğüne sadık kalmak kaydıyla, güncel yönetmeliklere, mevzuatlara ve en son teknolojiye uygun bir yapı tesis edebilmek amacıyla, uygulama projelerindeki bazı imalatlarda iş artışları zorunlu olduğu için, tespit edilen bir takım imalat değişiklikleri neticesinde ön bir iş artış eksilişi dosyası (mukayeseli keşif) hazırlanmıştır. Hazırlanan bu dosyada işin mevzuat gereği anahtar teslim projelerde üst sınır olan %10 iş artışı çerçevesinde kalamayacağı görülmüştür. Bu durumda, ihale dokümanında yer alan, daha sonra yapımı mümkün olan, ana proje ve bina bütünlüğünü bozmayan ve kullanıma engel olmayan bazı imalatlar ise sonraya bırakılmak üzere iş eksilişi yapılarak ihale kapsamından çıkarılmıştır. Örneğin, mevzuata ve fen sanat kurallarına göre yaptırılması zorunlu olan çelik kumlaması ve yangına dayanımlı boya imalatı, projelerimiz ve şartnamelerimizde bulunmamaktadır. Ancak,

yukarıda bahsedilen hükümler uyarınca yüklenici ve idare işi mevzuatına uygun yaptırmak zorundadır. Bir başka örnekte ise, cephe düşey profillerimizin kesiti, proje ve şartnamesinde 50x120x2 mm olarak belirtilmiştir, ancak yapı denetim görevlilerinin ve yüklenicinin yapmış olduğu statik hesaplarda bu kesitlerin rüzgâr dayanımı için yeterli olmadığı tespit olunmuştur. Bu husus can ve mal emniyeti de dikkate alınarak, mimari görsel projeye sadık kalınarak yapımı tarafımızca uygun görülmüştür.

Uygulama projesinde olmayan bitkisel peyzaj alanı için, ağaçları, bitkileri ve yeşil alanları bol olan bir bitkisel peyzaj projesi düşünüldü. Bu gerekçelerle, daha sonra istinat duvarları ile birlikte yapılması düşünüülerek, ihale kapsamından çıkarılmıştır.

İlk ihale dokümanın hiçbir yerinde olmayan (proje, mahal listesi ve teknik şartname) ve yeniden projelendirilen imalatlardır:

- Elektrik ve Mekanik şaftlarına yangın durdurucu yapılması 512.593,99 TL
- 923.001 ve 923.002 pozları 2 ad 800 kg Acil Durum Asansörü 471.873,94 TL
- Özel.01 Asansör Otomasyon Sistemi 203.052,50 TL
- İlave asansör çeliği işleri 227.962,88 TL
- Asma tavan arası yangın algılama sistemi 189.408,10 TL
- Acil durum asansörü basınçlandırma 17.259,81 TL

Olmak üzere İnşaat, elektrik ve mekanik aksamına ilişkin yeniden projelendirilen **toplam tutar** 1.622.151,22 TL'dir.

Bunun dışında kalan tutar ise, ilk ihale kapsamından iş eksilişi yapılarak çıkarılan ve yukarıda anlatılan gerekçelerle kapasite artırımı yapılarak, imalatı yapılan asansörlerin tutarı 1.398.800,89 TL'dir.

Yukarıda sayılan nedenlerle, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİĞŞ) 12.4 maddesinde de belirtildiği üzere, ana proje bütünlüğüne sadık kalınarak, birbirini takip etmesi gereken sıralı imalatların yaptırılması cihetine gidilmiş ve bu imatları tesis edebilmek için, mevzuattaki %10 üst sınırını sağlamak adına sonradan yapılabilecek birtakım imalatlar, daha sonra projelendirilmek (yaptırılmak)üzere ihale kapsamından çıkarılmıştır.

Bundan sonraki uygulamalarda raporda belirtilen uyarılar doğrultusunda bu gibi

kusurların tekrar etmemesi için gerekli tüm hassasiyet gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgu konusu husus için bazı hususlara itiraz edilse de raporda belirtilen uyarılar doğrultusunda bu gibi kusurların tekrar etmemesi için gerekli tüm hassasiyetlerin gösterileceği belirtilmiştir

İdarenin proje onayından sonraki aşamalarda mevzuattan kaynaklı değişikliklerden dolayı projenin revize edilmesi gerektiği ancak bununda Anahtar teslimi götürü bedel ihalelerde belirtilen iş artışı sınırında kalamadığı için ikinci ihale kapsamında yeni imalatların yapıldığına ilişkin savunması yerinde değildir. Çünkü 4734 Sayılı Kamu ihale kanunu ile Yapım işleri ihaleleri uygulama yönetmeliğinin temel ilkeleri gereği ödeneği olmayan işler için ihaleye çıkılamayacaktır. Bu hüküm uygulama projelerinin önceden çizilmesi ve bunlara dayalı yaklaşık maliyet hesabının yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu yüzden mezkûr mevzuat, anahtar teslimi işlerde uygulama projesini zorunlu tutmuştur.

4734 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde Uygulama Projesi, "Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği proje," şeklinde tanımlanmıştır. Gerek proje yapım ve hazırlama kriterleri ve gerekse uygulama projesinin tanımı dikkate alındığında, anahtar teslimi götürü bedel işlerin ihale dokümanları içerisinde verilen uygulama projelerinde eksik bulunmaması "kanun" gereğidir.

Proje aşamasında yapılan hatalar ise, idarenin yaklaşık maliyet hesabının hatalı hesaplanmasına neden olacak, bütçe tahminlerinde de idareyi yanıltacaktır. Şöyle ki yaklaşık maliyet, proje aşamasındaki işin yaklaşık olarak ne kadar bir maliyet gerektirdiğini tespit etme sürecinin genel adıdır. Her ne kadar yapının/işin bedelini belirleme çalışmasının adı yaklaşık maliyet olsa da esas amaç ihale edilecek işin gerçek değerine en yakın tutarın hesaplanabilmesidir.

Yaklaşık maliyet aşamasında;

*Mimari, betonarme ve statik, elektrik ve sıhhi tesisat, ısıtma havalandırma, çevre düzenlemesi ve peyzaj projeleri

*Mahal listeleri düzenlenerek gerekli pozlar belirlenir.

saydığımız bu verileri hatalı hesaplanması yukarıda bahsettiğimiz sorunların oluşmasına neden olacaktır.

İdarenin, mevzuata ve fen sanat kurallarına göre yaptırılması zorunlu olan çelik kumlama ve yangına dayanımlı boya imalatının, proje ve şartnamesinde bulunmaması idarenin kendi kusurundan kaynaklanmaktadır. Bir başka örnekte ise, cephe düşey profil kesitinin, proje ve şartnamesinde 50x120x2 mm olarak belirtilmiştir, ancak yapı denetim görevlilerinin ve yüklenicinin yapmış olduğu statik hesaplarda bu kesitlerin rüzgâr dayanımı için yeterli olmadığı tespit edilmesi proje aşamasının sağlıklı işlemediğini göstermektedir.

Gerek söz konusu ihalede gerek yapılacak sonraki ihalelerde bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 19: Yüklenici Tekliflerinde Yüksek Fiyat Verilen Bazı İş Kalemlerine İş Programında Öncelik Verilmesi ve Aynı Sözleşme Kapsamında Düşük Fiyat Verilen İş Kalemlerinde ise İmalatların Hiç Yapılmaması veya Çok Az Yapılması

Kurumun ihale dosyaları ile eki belgelerinin incelenmesinde; Bahçelievler İlçesi Dâhilindeki Park Ve Yeşil Alanların 2015-2016-2017 Üç (3) Yıllık Bakım Ve Onarım İşinde, yüklenici tarafından yaklaşık maliyete göre oldukça yüksek fiyat verilen bazı iş kalemlerinde ilerleme yüzdelerinin yüksek olduğu, aynı sözleşme kapsamında düşük fiyat verilen iş kalemlerinde ise ilerleme yüzdelerinin düşük kaldığı ayrıca rekabeti engelleyici hükümlerin ihale şartnamesinde yer aldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Temel İlkeler başlıklı 5'inci maddesinde;

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” Denilmektedir.

Aynı Kanunun “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 38'inci maddesinde ise; ihale komisyonu tarafından diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit edileceği, teklif fiyatı aşırı düşük olanların teklifleri reddedilmeden önce, belirlenen süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak isteneceği ve aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kamu İhale Kurumu tarafından yapılan düzenlemelerin esas alınacağı ifade edilmiştir.

Teklif fiyatı aşırı düşük olmayan isteklilerin tekliflerinde karlı iş kalemlerine yüksek, diğer iş kalemlerine ise düşük teklif verdikleri hallerde bu isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle

idarelerin bu tür teklifler ile sözleşme imzalamak durumunda kaldıkları hallerde, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla iş programını söz konusu olumsuzluğu giderecek şekilde hazırlatmaları ve onaylamaları önem kazanmaktadır.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin “Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktar ve fiyatların tespiti” başlıklı 8’inci maddesinde; *“İdareler, yaklaşık maliyetin hesaplanabilmesi için öncelikle ihale konusu hizmeti oluşturan iş kalemlerini veya gruplarını ve bunlara ilişkin miktarları tespit ederler. Bu amaçla, idare tarafından gerek duyulduğunda, aşağıda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde miktar araştırması da yapılabilir.”* Denilmektedir

Hizmet İşleri Genel Şartnamesinin “İş programı” başlıklı 28’inci maddesinde; *“Yüklenici, sözleşmenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan yasal prosedürlerin tamamlandığının kendisine tebliği ve buna göre işe başlama tarihinden itibaren, sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, üstlenilen işler için kontrol teşkilatının öngöreceği formda ve detaylarda ayrıntılı bir iş programı düzenler ve kontrol teşkilatının uygun görüşüne sunar. İş programı, kontrol teşkilatı tarafından talep edildiği takdirde, yüklenicinin işin yürütülmesi için uygulamayı önerdiği metotlar ve düzenlemeler hakkında genel bir açıklamayı da içerecektir.*

İdare, iş programının verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, iş programını olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayı ile geçerli olur.

Yüklenici, idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorundadır. Ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabilir.” Denilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda Kurum tarafından ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla yaklaşık maliyetini belirlerken iş kalemlerini ve yaptırılacak iş miktarlarını doğru tespit etmesi gerekmektedir. Ayrıca söz konusu hükümlere göre, idarenin iş programının hazırlanmasında ve onaylanmasında geniş yetkileri bulunmaktadır. Bu nedenle isteklinin karlı iş kalemlerine aşırı yüksek fiyat verdiği durumlarda, idarenin de işin bütününe göz önüne alarak iş programını, kötü niyeti önleyecek, kaynakların verimli kullanılması ve ihtiyacın uygun şartlarla zamanında karşılanmasını gözeterek şekilde hazırlanmasını sağlaması gerekmektedir.

Bahçelievler İlçesi Dâhilindeki Park ve Yeşil Alanların 2015-2016-2017 Üç (3) Yıllık Bakım ve Onarım İşi için yüklenici ile 28.01.2015 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Söz konusu işle alakalı yapılan bazı imalat miktarları incelendiğinde 146 iş kaleminden 74'nün neredeyse hiç yapılmadığı, toplamda 100 iş kaleminin ise gerçekleşme yüzdesinin çok düşük kaldığı tespit edilmiştir.

Tablo: Gerçekleşme yüzdesi sıfır olan bazı iş kalemleri

Poz No	İş Kaleminin Adı Ve Kısaca Tanımı	Sözleşme Miktarı	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı (TL)	İhale Üzerinde Bırakılan Yüklenici Teklifi (1)	Gerçekleşen Toplam İmalat Miktarı	Yaklaşık Maliyete Göre İhale Üzerinde Bırakılan Yüklenicinin Teklif Yüzdesi (%)	Sözleşme Miktarına Göre İşin Gerçekleşme Yüzdesi (%)
4	Doğal Küçük Parke Taşı İle Döşeme Kaplaması İşçiliği	6000	26,10	2,00	0,000	7,66%	0,00%
6	Yatay Delikli 19*19*13.5 Cm.Fabr.Tuğlası İle Yarım Tuğla Duvar Yapılması İşçiliği	2250	11,15	0,80	0,000	7,17%	0,00%
9	Harç İçine Karışan Maddelerle Yalıtım Şapı Yapılması.	1000	20,95	4,00	0,000	19,09%	0,00%
11	Düz Yüzeyle Beton Ve Betonarme Kalıbı	2250	25,86	2,00	0,000	7,73%	0,00%
13	Sülyen Boyayla Boru Boyanması Ø 50 Mm - 100 Mm	1500	0,62	6,00	0,000	967,74%	0,00%
15	Alt 250 Kg Çimento Dozlu, Üst 300 Kg Çimento Dozlu Düz Sıva Yapılması.	750	16,91	2,50	0,000	14,78%	0,00%
19	4 Mt Çapında Su Perdeli Dairesel Süs Havuzu Yapılması	1	99.920,00	650,00	0,000	0,65%	0,00%
20	5 Mt Çapında Köpük Nozullu Dairesel Süs Havuzu Yapılması	1	112.400,00	800,00	0,000	0,71%	0,00%
21	Yıldız Şeklinde Kuru Havuz Yapılması	1	89.960,00	980,00	0,000	1,09%	0,00%
22	4 Mt.Çapında Komet Fıskiyeli Dairesel Süs Havuz Yapılması	1	106.400,00	1.100,00	0,000	1,03%	0,00%

34	Çim Saha Tanziminde Toprağın El İle Tırmıklanması	180	120,00	15,00	0,000	12,50%	0,00%
41	Çim Ve Çiçeklik Sahaların Tanzimi	3	1.040,40	1.100,00	0,000	105,73%	0,00%
50	Park Sahalarının Hortumla Sulanması	37384,951	30,00	0,35	0,000	1,17%	0,00%
58	100lt.Lik El.Çek.Motorlu Pülv.İle 10l. Mahl. Tatb.(Çev:30-40c)	120000	1,56	0,10	0,000	6,41%	0,00%
59	Toprağın Çapalanması Ve Satırların El İle Düzeltilmesi	1800	18,55	2,50	0,000	13,48%	0,00%
60	Fidan Diplerinin 80 Cm.Çapında Çapalanması	378000	0,91	0,10	0,000	10,99%	0,00%
61	Yolların Yarma Ve Dolgu Şevleri İle Orta Refüjlerde Fidan Diplerinin 50 Cm.Çapında Çapalanması	115500	0,66	0,16	0,000	24,24%	0,00%
72	80*80*80 Cm Ölçülerinde Çukur Açılıp Fidan Dikilmesi	1650	22,31	5,00	0,000	22,41%	0,00%
74	Boyu 5m'den Yüksek Yap.Ağaçların Sepetli Araç İle Budanması(30 Ve Üzeri)	6000	97,60	2,00	0,000	2,05%	0,00%
75	100*100*100 Cm Ölçülerinde Çukur Açılıp Fidan Dikilmesi	900	43,24	5,00	0,000	11,56%	0,00%
76	125*125*125 Cm Ölçülerinde Çukur Açılıp Fidan Dikilmesi	750	82,78	7,00	0,000	8,46%	0,00%
78	Ağaç Tespiti İçin Tekli Kazık Çakılması Ve Fidanın Bağlanması	15600	7,80	0,15	0,000	1,92%	0,00%
95	Havuzlara Ve Depolara Su Verilmesi (Su Bedeli Hariç)	70359,205	14,60	1,00	0,000	6,85%	0,00%
99	Kısa Musluk 1/2" (Süzgeçli Rozet Dahil)	300	17,40	5,00	0,000	28,74%	0,00%
100	Uzun Musluk 1/2" (Süzgeçli Rozat Dahil)	300	18,00	7,00	0,000	38,89%	0,00%

T.C. Sayıştay Başkanlığı

101	Soğuk Su Sayacı 3/4" Vidalı 20ømm.	50	41,70	18,00	0,000	43,17%	0,00%
102	Soğuk Su Sayacı 1" Vidalı 25ømm.	50	109,00	21,00	0,000	19,27%	0,00%
103	Tek Pompalı Düşey Milli Santrifüj Pompalı Tam Otomatik Paket Hidrofor (Debi: 15-30 M ³ /H, Basınç: 20-40 Mss)	3	3.250,00	100,00	0,000	3,08%	0,00%
104	Tek Pompalı Düşey Milli Santrifüj Pompalı Tam Otomatik Paket Hidrofor (Debi: 15- 30 M ³ /H, Basınç: 40-60 Mss)	3	3.480,00	120,00	0,000	3,45%	0,00%
105	Tek Pompalı Düşey Milli Santrifüj Pompalı Tam Otomatik Paket Hidrofor (Debi: 15- 30 M ³ /H, Basınç: 60-80 Mss)	3	4.540,00	150,00	0,000	3,30%	0,00%
110	4 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	10	258,00	11,00	0,000	4,26%	0,00%
111	6 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	10	388,00	13,00	0,000	3,35%	0,00%
112	9 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	10	466,00	15,00	0,000	3,22%	0,00%
113	16 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	1	756,00	100,00	0,000	13,23%	0,00%
114	Solenoid Vana Ø 25 Mm.	100	40,80	12,00	0,000	29,41%	0,00%
116	Solenoid Vana Ø 50 Mm.	50	168,00	18,00	0,000	10,71%	0,00%
117	Solenoid Vana Ø 80 Mm.	50	605,00	22,00	0,000	3,64%	0,00%
118	Plastik Vana Kutusu Kübik Ø240x240 Mm.	50	19,80	15,00	0,000	75,76%	0,00%
120	Plastik Vana Kutusu Dik Dörtgen 380x540x300 Mm.	30	72,90	22,00	0,000	30,18%	0,00%
137	Ø 65 Mm Şiber Vana (Pirinç,Vidalı,Boşaltmasız) 2 1/2"	20,00	158,00	35,00	0,000	22,15%	0,00%
141	Küresel Vana (Pn 10-16) Ø 50 Mm.	20,00	192,00	70,00	0,000	36,46%	0,00%

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere yüklenici tarafından yaklaşık maliyete göre düşük birim fiyat teklif edilen bazı iş kalemlerinde ihalede yaptırılması öngörülen miktarların altında kaldığı ya da hiç yapılmadığı görülmektedir.

Tablo: Gerçekleşme Yüzdesi Yüksek İmalat Kalemlerinden Bir kısmı

Poz No	İş Kaleminin Adı Ve Kısaca Tanımı	Ölçü Birimi	Sözleşme Miktarı	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı (TL)	İhale Üzerinde Bırakılan Yüklenici Teklifi	Gerçekleşen Toplam İmalat Miktarı	Yaklaşık Maliyete Göre İhale Üzerinde Bırakılan Yüklenicinin Teklif Yüzdesi (%)	Sözleşme Miktarına Göre İşin Gerçekleşme Yüzdesi (%)
36	Fidan Diplerinin 50.Cm Çapında Çapalanması	B.AD	52,50	132,00	5.900,00	230,844	4469,70%	439,70%
64	Mevsimlik Çiçek Temini Ve Dikilmesi	AD	4500000	1,07	1,45	11.069.238,000	135,51%	245,98%
93	Yolların Yarma Ve Dolgu Şevleri İle Orta Refüjlerde Bulunan Yeşil Alanlar İle Ağaç Ve Çalılırların Tanker İle Sulanması(Su Bedeli Hariç)	TON	91435,575	18,80	24,50	156.791,895	130,32%	171,48%
129	Polietilen Basınçlı Boru.(10 Atm.) Ø20 Mm.	MT	300,00	0,90	2,50	2.084,260	277,78%	694,75%
131	Polietilen Basınçlı Boru.(10 Atm.) Ø 40 Mm.	MT	300,00	2,30	5,00	1.694,690	217,39%	564,90%
132	Polietilen Basınçlı Boru.(10 Atm.) Ø 50 Mm.(Bina Dışı Toprağa)	MT	300,00	3,35	5,20	413,840	155,22%	137,95%

Gerçekleşme yüzdelerinin yüksek olduğu bazı iş kalemlerine ilişkin tablo incelendiğinde ise yaklaşık maliyete göre yüksek rakamların teklif edildiği işler sözleşme miktarının üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo: İş Artışı Yapılmış Olan İş Kalemlerinin Bir Kısmı

Poz No	İş Kaleminin Adı Ve Kısaca Tanımı	Ölçü Birimi	Sözleşme Miktarı	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı (TL)	Yüklenici Teklif Birim Fiyatı	Sözleşmeye Göre Artış Oranı (%)	Yaklaşık Maliyete Göre İhale Üzerinde Bırakılan Yüklenicinin Teklif Yüzdesi (%)
2	Fidan Diplerinin 50.Cm Çapında	B.Ad	52,5	132,00	5.900,00	439,70%	4469,70%

	Çapalanması						
5	Denetim için Binek Oto Çalıştırılması	Ay	72	2.181,31	4.950,00	100,27%	226,93%
9	Polietilen Basınçlı Boru.(10 Atm.) Ø20 Mm.	Mt	300,00	0,90	2,50	694,75%	277,78%
10	Polietilen Basınçlı Boru.(10 Atm.) Ø 40 Mm.	Mt	300,00	2,30	5,00	564,90%	217,39%

Tablo: İş Eksilişi Yapılmış Olan Bazı İş Kalemleri

Poz No	İş Kaleminin Adı Ve Kısaca Tanımı	Ölçü Birimi	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı (TL)	İhale Birim Fiyatı	Sözleşmeye Göre Eksiliş Oranı (%)	Yaklaşık Maliyete Göre İhale Üzerinde Bırakılan Yüklenicinin Teklif Yüzdesi (%)
5	Yatay Delikli 19*19*13.5 Cm.Fabr.Tuğlası İle Yarım Tuğla Duvar Yapılması İşçiliği	M2	11,15	0,80	100,00%	7,17%
9	Ahşaptan Yapılan Seri Kalıp	M2	10,62	0,85	99,84%	8,00%
10	Düz Yüzeyle Beton Ve Betonarme Kalıbı	M2	25,86	2,00	100,00%	7,73%
18	4 Mt Çapında Su Perdeli Dairesel Süs Havuzu Yapılması	AD	99.920,00	650,00	100,00%	0,65%
19	5 Mt Çapında Köpük Nozullu Dairesel Süs Havuzu Yapılması	AD	112.400,00	800,00	100,00%	0,71%
20	Yıldız Şeklinde Kuru Havuz Yapılması	AD	89.960,00	980,00	100,00%	1,09%
21	4 Mt.Çapında Komet Fiskiyeli Dairesel Süs Havuz Yapılması	AD	106.400,00	1.100,00	100,00%	1,03%
31	Şantiye Dışına Kamyonla Kazı Malz. Ve Moloz Nakli	TON	15,21	0,15	96,02%	0,99%
48	Park Sahalarının Hortumla Sulanması	DA	30,00	0,35	100,00%	1,17%

68	Hazır Rulo (Kültür)Çim Temini Ve Serilmesi(Nakliyesi Dahil)	M2	12,90	0,05	85,38%	0,39%
71	Boyu 5mt'den Yüksek Yap.Ağaçların Sepetli Araç İle Budanması(30 Ve Üzeri)	AD	97,60	2,00	100,00%	2,05%
73	125*125*125 Cm Ölçülerinde Çukur Açılıp Fidan Dikilmesi	AD	82,78	7,00	100,00%	8,46%
95	Tek Pompalı Düşey Milli Santrifüj Pompalı Tam Otomatik Paket Hidrofor (Debi: 15-30 M ³ /H, Basınç: 20-40 Mss)	AD	3.250,00	100,00	100,00%	3,08%
96	Tek Pompalı Düşey Milli Santrifüj Pompalı Tam Otomatik Paket Hidrofor (Debi: 15- 30 M ³ /H, Basınç: 40-60 Mss)	AD	3.480,00	120,00	100,00%	3,45%
97	Tek Pompalı Düşey Milli Santrifüj Pompalı Tam Otomatik Paket Hidrofor (Debi: 15- 30 M ³ /H, Basınç: 60-80 Mss)	AD	4.540,00	150,00	100,00%	3,30%
98	Kolye Priz Ø 15-32 Mm.Kadar	AD	19,80	2,00	63,00%	10,10%
100	Rotor Tip Pop-Up Spring	AD	34,50	2,30	93,07%	6,67%
101	4 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	AD	258,00	11,00	100,00%	4,26%
102	6 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	AD	388,00	13,00	100,00%	3,35%
103	9 İstasyonlu Kontrol Ünitesi	AD	466,00	15,00	100,00%	3,22%
108	Solenoid Vana Ø 80 Mm.	AD	605,00	22,00	100,00%	3,64%

İş eksilişi ve iş artışı kalemleri incelendiğinde, iş eksilişi yapılan bazı kalemlerin yaklaşık maliyetin çok altında olduğundan iki farklı durum oluşmaktadır;

Birinci durumda; idarenin yapmış olduğu yaklaşık maliyet hesaplamasının hayatın olağan akışına uymayacak kadar hatalı hesaplandığı durumdur. Ancak Denetim ekibince yapılan incelemede, ihale dosyasında yaklaşık maliyetin hatalı hesaplanmasına ilişkin herhangi

bir duruma rastlanmamıştır.

İkinci durumda ise firmanın iş eksilişi yapılmış olan iş kalemlerini zaten yapmayacağını bilerek bu şekilde teklifini hazırlayıp, ihale teklif rakamını kendi lehine düşürmesidir.

Yüklenici firmanın ihale teklif bedeli **44.946.122,90 TL** dir. En uygun teklifi veren ikinci firmanın teklif bedeli ise **46.400.101,22 TL** dir. 31.12.2017 Tarihi itibariyle, İhale gerçekleşme rakamları incelendiğinde ihale toplam bedeli poz onayı alınanlar ile beraber **49.837.367,90 TL** olarak gerçekleşmiştir.

İhale komisyon kararında, ihaleye ilişkin 8 isteklinin teklif zarfını komisyona sunduğu ancak yeterlilik şartlarını taşımayan 5 firma ile aşırı düşük teklif açıklaması yeterli görülmeyen 1 firmanın elendiği belirtilmiştir.

Kendi malı araç taahhütnamesi sunmadığı için elenen isteklinin teklif ettiği tutar **36.576.927,69 TL** dir. İhaleyi kazanan firma ile kendi malı araç taahhütnamesi sunmadığı için elenen firmanın teklifleri arasında **8.369.195,21 TL** fark bulunmaktadır.

İhale mevzuatına aykırı şekilde ve idareyi de **8.369.195,21 TL** külfet altına sokacak bir hükmün, ihale şartnamesine konmasında nasıl bir kamu yararı olduğu anlaşılamamıştır. Gerçek bir teknik zorunluluk olmadıkça, rekabeti engelleyecek hükümlerin bu şekilde ihale şartnamesine konması mevzuat hükümlerine aykırıdır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, idarece ihale aşamasında, yaklaşık maliyetin hazırlanma sürecinin daha sağlıklı yürütülmesi, iş programının da kamu kaynağında suiistimali önleyecek şekilde hazırlanması gerekmekte olup, mevzuata aykırı uygulamalara da son verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İdarenin yüklenici tarafından yaklaşık maliyete göre oldukça yüksek fiyat verilen bazı iş kalemlerinde ilerleme yüzdelerinin yüksek olduğu, aynı sözleşme kapsamında düşük fiyat verilen iş kalemlerinde ise ilerleme yüzdelerinin düşük kaldığı ayrıca rekabeti engelleyici hükümlerin ihale şartnamesinde yer aldığı savunmasında özetle; teklifleri uygun bulunan isteklilerin, teklif cetvellerinde karlı iş kalemlerine yüksek diğer kalemlere düşük fiyat teklif etmelerine ilişkin değerlendirme yapacak yasal düzenleme olmadığından; toplam teklif bedelleri üzerinden ekonomik olarak en avantajlı teklif değerlendirilerek ihale bu teklifi veren isteklinin uhdesinde bırakılarak sonuçlandırılmıştır.

Son yıllarda yaşanan küresel ve ulusal iklim değişiklikleri, yapılan işlerde programlanan ve hedeflenen sonuçların alınmasında daha çok emek ve sermaye ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Kış aylarında yeterli yağmayan kar ve ilkbaharda yağmayan yağmur sulama sezonunun erken başlamasına; yaz aylarında ise sulama sayısı ve miktarının artmasına neden olmaktadır. Bununla birlikte, aşırı sıcak geçen günlerde mevsimlik çiçek ve çim alanlarda sulama yapıldığı halde dahi belli oranda kayıpların olması ve bunların ivedilikle yenilenmesi zorunludur.

Tüm bu zorluklara rağmen teknik ekip ve denetim elemanlarımız iş programı dahilinde kamu kaynaklarının verimli ve yerinde kullanılması amacı dahilinde iş ve işlemleri yapmaktadırlar.

Bahsi geçen ihale; park ve yeşil alanların bakım ve onarımına ait hizmet ihalesi olduğundan; yaklaşık maliyet hazırlama çalışmalarında onarım gerektirebilecek imalatların miktarlarının net olarak öngörülmesi her zaman mümkün olamamaktadır. İhale konusu işin uygulama alanı içerisinde; sert zemin, duvar, yeşil alan ve sulama sisteminde oluşabilecek arıza ve hasarlar tam olarak bilinmediğinden; işin süresi boyunca oluşan hasar ve arızalar sonucunda iş programı düzenlenerek çalışma devam ettirilmiş olup, bu sebeple yukarıda belirtilen bazı iş kalemleri yaptırılmamıştır. Söz konusu ihale dosyasında; iş programı hazırlanırken işin tekniğine uygun ve zamanında yapılması, mevcut koşulların gereklilikleri değerlendirilerek dosya bütün olarak ele alınsa da; bundan sonra ki çalışmalarda, 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda belirtilen bulgular sonucunda, iş programının yüklenicinin poz bazında attığı fiyatlarında öncelikli değerlendirilmesinin yapılması gerektiği konusunda ki uyarılar dikkate alınacağı belirtilmiştir.

2014/135187 İhale kayıt no'lu işin idari şartnamesinin 7.5.2. maddesinde işin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için 37 adet araç ve makina istenmiş olup; bunun 7 adedi kendi malıdır. Söz konusu araçlar için idarece belirlenen yaş kriteri 3 yaştır.

Müdürlüğümüzün ilçe sakinlerimizi kentleşmenin sonucu ortaya çıkan tüm olumsuz koşullardan uzaklaştırarak; özlemi duyulan, yaşanabilir, çevreye doğaya saygılı bir ilçe haline getirebilmek için yeni yeşil alan düzenleme çalışmalarına devam ederken; aynı zamanda yapılan çalışmaların sağlıklı bir şekilde idame edebilmeleri için kapsamlı ve uzun süreli bakım çalışmalarını da devam ettirmek zorundadır. Bu çalışmalar içerisinde sulama, budama gibi belirli mevsim dönemlerinde yapılan çalışmalarda; işin zamanında yapılması büyük önem taşımaktadır. Özellikle İstanbul metropolünde tüm idarelerin aynı zaman diliminde bu

çalışmaları başlatmaları sonucunda araç temin etmekte sıkıntılar yaşanmaktadır. Bakım çalışmalarının zamanında ve tekniğine uygun olarak yapılarak mevcudu dolayısıyla kamu yararını gözetmek zorunda olan idareimiz, örnek olarak verilen emsal kararlarda da belirtildiği gibi; idarenin ihtiyacının zamanında karşılanması, isteklilerin ihale konusu yapım işi alanında etkin olarak faaliyette bulduklarını göstermesi gibi kriterler göz önünde bulundurularak makine ve ekipmanın bir bölümünün kendi malı olma şartının idarece aranmasının mümkün olabileceği, ancak ekipmanın kendi malı olma şartı için tespit edilen bu oranın katılımı engellemeyecek oranda olmasına dikkat ederek çalışmalarını yürütmüştür.

2014/135187 İhale kayıt no'lu "Bahçelievler İlçesi Dahilindeki Park Ve Yeşil Alanların 2015-2016-2017 Üç (3) Yıllık Bakım Ve Onarım İş'i" ne ait ihale dosyasında ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, isteklilerin ihale konusu iş alanında etkin olarak faaliyette bulunduğu tespit edilmesi sebepleriyle 37 araç, makine ve teçhizattan 7 adedine kendi malı olma şartı konulmuştur.

Bahçelievler İlçesi sınırlarında bulunan tüm yeşil alan ve parkların bakım ve onarım çalışmalarının yürütüldüğü hizmet işi ile ilgili olarak; çalışmalar mevcut yeşil dokunun sürekliliğinin sağlanarak; yeni yeşil alanlar oluşturulması adına kamu yararı da dikkate alınarak; uygulanmaya çalışılmıştır. Bakım ve onarım çalışmalarının zamanında, yerinde ve tekniğine uygun olarak yapılması; beklenmeyen durumlarda gerekli önlemlerin alınarak, ihtiyaçların azami ölçüde karşılanmasına çaba gösterilmiştir. Yapılan çalışmalarda; kamu adına herhangi bir ek yük getirmediğimizi ve yapılan uygulamalarımızın kamu zararı oluşturmamak adına yapıldığını belirtmek isteriz. Bundan sonraki uygulamalarımızda raporda belirttiğiniz uyarılar doğrultusunda bu gibi kusurların tekrar etmemesi için gerekli tüm hassasiyet gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgu konusu husus kısmen kabul edilmiş, bundan sonraki uygulamalarda da raporda belirtilen uyarılar doğrultusunda gerekli tüm hassasiyetlerin gösterileceği belirtilmiştir.

İdarenin iş kalemlerinin bazılarının hiç yapılamaması bazılarının ise çok az yapılmasına ilişkin; "...son yıllarda yaşanan küresel ve ulusal iklim değişikliklerinin, yapılan işlerde programlanan ve hedeflenen sonuçların uyuşmamasına neden olduğuna ve yaklaşık maliyet hazırlama çalışmalarında onarım gerektirebilecek imalatların miktarlarının net olarak öngörülmesinin her zaman mümkün olamamasına..." ilişkin savunması kısmen makul görülse de, park ve bahçelerin bakım ve onarım işi sürekliliği olan ve her yıl yinelenen yapıda

olduğundan, ihale kapsamındaki iş kalemlerinin neredeyse yarısının yapılmamış olması ihale sürecinin sağlıklı işlemediğini göstermektedir.

Bulguda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda Kurum tarafından ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla yaklaşık maliyet belirlenirken iş kalemlerinin ve yaptırılacak iş miktarlarının doğru tespit edilmesi gerekmektedir. Ayrıca söz konusu hükümlere göre, idarenin iş programının hazırlanmasında ve onaylanmasında geniş yetkileri bulunmaktadır. Bu nedenle isteklinin karlı iş kalemlerine aşırı yüksek fiyat verdiği durumlarda, idarenin de işin bütününe göz önüne alarak iş programını, kötü niyeti önleyecek, kaynakların verimli kullanılması ve ihtiyacın uygun şartlarda temin edilmesini sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 20: Belediye Adına Tapuda Kayıtlı Bazı Taşınmazlarının Cins Tahsisinin Yapılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde Bahçelievler Belediyesi adına tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tashihi yapılmayan taşınmazlarının olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi, "*Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi*" şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in Cins Tahsislerinin Yapılması başlıklı 10'uncu maddesinde,

"(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihi için gerekli işlemleri yaparlar.

(2)Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihi için gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır." Hükmü yer almaktadır.

Yapılan taşınmaz denetimi sonucunda, idarenin tapuda kayıtlı 1362 taşınmazdan, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlar olduğu tespit

edilmiştir. Anılan mevzuat hükümleri gereğince, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bahçelievler Belediyesi adına tapuda kayıtlı bulunan taşınmazlar ile ilgili meri imar planına uygun olarak yapılan uygulamalar aşamasında gerekli cins değişiklikleri yapılmaktadır. Geri kalan taşınmazlar hakkında ilgili müdürlükler ile yazışmalar yapılarak mevcut kullanım şekline uygun olarak cins tahsislerinin yapılması için işlemler başlatılmış olup, anılan mevzuat hükümlerine göre gereği yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 21: Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince, Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince toplanması gereken ambalaj atıkları için, ihale yapılmadan, rekabet sağlanmadan ve herhangi bir bedel alınmadan imtiyaz hakkı verilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun 15’inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; “*Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak*” belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmaktadır.

2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 8’inci maddesine dayanılarak hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 24.08.2011 Tarih ve 28035 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin ambalaj atıklarının yönetimine ait genel ilkeler 5’inci maddesinde belirtilmiş, maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde;

“d) Ambalaj atığı üreticileri, ambalaj atıklarını, bağlı buldukları belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, diğer atıklardan ayrı biriktirmek ve belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermekle yükümlüdür. Ancak, organize sanayi bölgeleri yönetimleri, organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan sanayi işletmeleri ve diğer sanayi işletmeleri, satış noktaları ve alışveriş merkezleri, belediyenin yönetim sistemi dışında kalan sivil hava ulaşımına açık hava alanları ile bu hava alanları bünyesinde yer alan tüm tesisler, belediye mücavir alan sınırları dışında kalan ambalaj atığı üreticileri 23 üncü maddede belirtilen şartları sağlamaları durumunda, oluşan ambalaj atıklarını çevre lisanslı/geçici

faaliyet belgeli toplama ayırma tesisine veya belediyenin toplama sistemine bedelsiz şartı aranmaksızın verebilirler

e) Sağlıklı bir geri kazanım sisteminin oluşturulması için ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması esastır. Ambalaj atıklarının bu Yönetmelikte tanımlanan toplama sistemi dışında bir yöntemle toplanması ve ayrılması yasaktır .” Hükmüne yer verilmiştir.

Bu Yönetmelikte, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve belediyelere çeşitli görevler yüklenmiştir. Bakanlık daha çok işin koordinasyonu ve denetimi gibi konularda yetkili iken Yönetmeliğin özellikle 8 ve 24' üncü maddelerine göre belediyelerin ambalaj atıkları ile ilgili olarak birçok yetki, görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Belediyeler, ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmak zorundadır. Ambalaj atıkları mevzuat gereği herkes tarafından söz konusu şirketlere ücretsiz teslim edilmek zorundadır.

Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre Bakanlığı'ndan çevre lisansı almış firmalarla sözleşme yaparak yetkiyi devretmek durumundadırlar. Uygulamada, ambalaj üreticileri mevzuat gereği aralarında birleşerek kar amacı gütmeyen Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı, Tüketici ve Çevre Eğitim Vakfı İktisadi İşletmesi gibi kuruluşlar kurmuşlar, Yönetmelik gereği ambalaj atıklarının toplanması sorumluluklarını bu şekilde yerine getirme yoluna gitmektedirler. Bunlara yetkilendirilmiş kuruluş denilmektedir.

Belediye, Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Çevre Lisanslı bir şirket arasında üçlü sözleşme yapılmakta, söz konusu şirkete ambalaj atıklarıyla ilgili imtiyaz hakkı belediye tarafından verilmekte, söz konusu şirket topladığı ambalaj atıklarını yetkilendirilmiş vakfa fatura etmekte ve ücretini ondan almaktadır. Ayrıca söz konusu atıkları geri dönüşüm amacıyla satmakta ve iki türlü gelir elde etmektedir. Ambalaj atıkları mevzuat gereği herkes tarafından söz konusu şirketlere ücretsiz teslim edilmek zorundadır.

Bahçelievler Belediyesi ile yüklenici firma Eren Kağıt A.Ş. arasında 02.02.2015 ile 12.02.2016 tarihleri arasını kapsayacak bir şekilde Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması, Taşınması Ve Geri Kazanımı Uygulama Usul Ve Esasları Protokolü imzalanmış sonrasında bu protokol 12.02.2019 tarihine kadar uzatılmıştır. Yine Belediye ile Özen Cam Geri Dönüşüm Kazanım Ve İnş. San. Ltd. Şti. arasında 03.05.2015 ile 03.05.2017 tarihleri arasını

kapsayacak şekilde Cam Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması, Taşınması Ve Geri Kazanım Protokolü imzalanmıştır.

Ancak, belediyeye gelir sağlayacak bir hüküm protokolde yer almamıştır. Belediyenin ambalaj atıklarının toplatılması ile alakalı olarak, 2886 Sayılı Kanun çerçevesinde ihale yapılmalı, lisanslı firmalar arasında rekabet ortamı sağlanmalı ve en yüksek geliri veren şirkete söz konusu imtiyaz hakkının verilmesi gerekmektedir. Mevcut uygulama, anılan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, belediye ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama-ayırma faaliyetini, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan lisanslı firmalar ile imzaladığı protokoller ile verdiğini, ambalaj atıklarının ayrı toplanması sonucunda bir gelir oluştuğunu fakat Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Madde-23/3 hükmü nedeniyle sanayi tesislerinden toplanan ambalaj atıkları miktarının az olduğu ve ambalaj atıkları toplanılması ile ilgili bütün maliyetlerin protokol imzalanan firmalar tarafından karşılandığı ve yazılan bulgu doğrultusunda 2886 sayılı Kanun çerçevesinde, ihale işlemlerine başlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 22: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması

Yapılan denetim ve incelemelerde, kurum tarafından Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedelleri konusunda bir belirleme yapılmadığı ve dolayısıyla herhangi bir tahsilatta bulunulmadığı görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun Tanımlar ve Kısaltmalar başlıklı 3. Maddesinde:

“... s) Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve alt yapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

ş) Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

... z) *İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,*” tanımlamaları yapılmıştır.

Yine Aynı Kanun’un Geçiş hakkının kapsamı başlıklı 22. Maddesinin birinci fıkrası:

“Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar.”

Anlaşma serbestisi başlıklı 25. Maddesi:

“İşletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilirler. İşletmeciler, Kurum tarafından istenmesi halinde yapılan anlaşma ile ekleri ve değişikliklerini, her türlü bilgi, belge ile yazışmaları Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.” Şeklinde düzenlenmiştir.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından 27.12.2012 tarih 28510 sayılı Resmi Gazete’de Sabit Ve Mobil Haberleşme Altyapısı Veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo Ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik yayımlanmıştır.

Bu Yönetmeliğin Geçiş hakkına ilişkin anlaşma başlıklı 8. Maddesine göre işletmeci ve Geçiş Hakkı Sağlayıcısı; geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabilirler. Ayrıca Geçiş hakkı ücretleri başlıklı 9. Maddesinde; *“Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.”* Düzenlemesi bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemeye istinaden yönetmelik ekinde yer alan tablo incelendiğinde ayrıntısı aşağıda belirtilen şekilde tarife belirlenmesinin yapıldığı görülmüştür.

Geçiş Hakkına Konu Taşınmazların ve Yerlerin Niteliği	Ücret Üst Sınırı (Yıllık)
Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar	Metrekaresi, taşınmazın emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinin yüzde 2'si
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 1,00.-TL
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 0,70.-TL

Kamu idaresi cevabında; “Konu ile ilgili gerekli yazışmalar yapılarak çalışmalar başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 23: İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı Olmayan İşyerlerine Mevzuatta Öngörülmemesine Rağmen Süre Verilmesi

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyette bulunan işyerlerine yönelik meclis kararı alınarak bu işyerlerine mevzuatta öngörülmemesine rağmen ek süre verildiği tespit edilmiştir.

10.08.2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde, “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan

açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır...” düzenlemesi yapılmıştır.

Zabıta Müdürlüğü ile Denetim ve Ruhsat Müdürlüğü ekiplerince 3399 ruhsatsız işyeri çalıştıranlar tespit edilmiş ve 2627 adet işyeri sahibine süre tanınarak ihtar verilmiştir. Ancak yönetmelik süre verilmesine imkân vermemektedir. Yönetmelikteki “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” hükmüne göre yapılacak işlem işyerinin faaliyetine süre tanınarak devam etmesi değil kapatılmasıdır. Belediye yönetmelikteki hükmü uygulamak yerine yetkisi olmadığı halde ihtar vermiştir.

Ayrıca Belediye meclisinin 06.03.2015 tarih ve 2015/28 nolu kararında anılan Yönetmelik’ in “İşyeri açılması” başlıklı 6’ncı maddesinde, “*İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu Yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz...*” hükmüne rağmen bazı şartların sağlanması koşuluyla vatandaşlara “sürelili geçici işyeri açma ve çalışma izni “ verilmesine yönelik meclis kararı alındığı tespit edilmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun “Emre aykırı davranış” başlıklı 32’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan, “Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.” hükme göre de güncellenmiş yılı idari para cezası verilmesi gerekmektedir.

Anılan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyette bulunan işyerlerine yönelik, Yönetmelikte hüküm altına alınan kapatılma kararı ile idari para cezası uygulanmalıdır. Bununla beraber meclis veya encümen kararı alınmak suretiyle bu müeyyideleri yumuşatıcı veya hükmün yerine getirilmesini erteleyici kararların alınması mümkün değildir. Mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; İlçede yeni açılan işyerlerinin büyük bir çoğunluğu ruhsat almadan faaliyete geçtiğinden, ruhsat müracaatında bulunmaları için bir sefere mahsus süre verildiğini, bunlardan ruhsat almadan açılan umuma mahsus işyerleri ile çevre toplum sağlığına zarar veren işyerleri süre verilmeden faaliyetten men edildiğini ve bunlar dışında ruhsat alınmadan açılan işyerlerinin süre verilmeden kapatılmasının mağduriyet doğuracağını ifade edilmiştir. Ayrıca ilçede bulunan yapı stokunun yaklaşık %50’sinde imara aykırılık

bulduğunu ve imara aykırı yapıların ruhsatlandırılmadığını ve 1 yıl içerisinde imara aykırılıklarını gideren yapılardaki işyerlerinin ruhsat problemlerinin giderileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 24: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınmadan Faaliyette Bulunan Bazı İşyerlerinin Tespiti

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, Belediye sınırlarında işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin varlığı tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden İşyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri kanununun İşyeri Açma İzni Harcı başlıklı 81'inci maddesinde; "*Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması "İşyeri Açma İzni Harcına" tabidir.*" denilmektedir.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığından Bahçelievler Belediyesi mücavir alanları içerisinde aktif olarak faaliyette bulunan işyerlerinin listesi istenmiş ve kurum bu işyerlerinin toplam sayısının 31.016 adet olduğuna dair bilgi, belge ve verileri yazılı olarak tarafımıza iletmiştir. Bu verilerin Ruhsat ve Denetim Birimi kayıtlarında yer alan bilgiler ile karşılaştırılması sonucu 31.016 adet işyerinden yaklaşık 6000 adedinin Belediyenin ruhsat verme yetkisi bulunmayan işyerlerinden olduğu tespit edilmiştir. Geriye kalan 25.000 işyeri için ise ruhsat verme yetkisi Belediyede bulunmaktadır.

Yapılan incelemede Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde faaliyette bulunan 25000 işyerinden sadece 13.200 adedinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunduğu edilmiştir.

Bu verilerden hareketle, Belediye sınırları içerisinde aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda olan 25.000 adet işyerinin olduğu ve bunların %47,2' sine tekabül eden 11.800 adedinin ruhsatsız faaliyet gösterdiği; buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı geliri kaybının olduğu değerlendirilmektedir.

Belediyenin gelir kaybı yaşamamasını teminen, ruhsatsız işyerlerinin tespiti ve tespit edilen işyerlerine ilişkin mevzuatta belirtilen müeyyidelerin uygulanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İlçemiz sınırları içerisinde aktif olarak faaliyetteki işyerlerinin İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığından alınan listesinde ve mahallen yapılan incelemede, Örneğin; Çobançeşme Mahallesi Ahmet Haşim 1, Akarsu, Aladağ, Altay ve Arda sokaklarda listeye göre 101 adet işyerinde 17 tanesinin faal olmadığı, 21 tanesinin de herhangi bir ticari faaliyeti olmayan ve mesken olarak kullanılan yerler olduğu tespit edilmiştir. İlçemiz sınırları içerisinde aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmak zorunda olan 25.000 adet işyerinden ruhsatsız olarak faaliyet gösteren 11.800 adet işyerinin yukarıda verilen örnekteki gibi bir kısmının gayri faal, bir kısmının da işyeri açma ve çalışma ruhsatı tabi olmayan, mesleki faaliyetinin yapılmadığı ve bunun için kullanılan yer olmadığı değerlendirilmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak belirli bir bölgeden seçilen 101 adet işyerinden 17 tanesinin faal olmadığını ve 21 tanesinin de ticari faaliyet olarak kullanılmayan yerlerden olduğunu belirtmiştir. Ancak geri kalan 63 adet ruhsata tabi işyeri için, gelir kaybını teminen herhangi bir çalışma başlatılıp başlatılmadığı belirtilmemiştir. 101 adet işyeri için yapılan tespitin geri kalan 11.699 adet işyeri için de yapılarak mevzuatta belirtilen müeyyidelerin uygulanması gerekmektedir.

BULGU 25: Satışı Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarından Çıkışının Hatalı Yapılması

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda tapu kayıtlarında Belediye adına tescil edilmiş olan taşınmazların satışının muhasebe kayıtlarının ilgili hesaplarında takip edilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 250 Arazi ve Arsalar Hesabı Hesabın Niteliği başlıklı 188’inci maddesinde “*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin Hesabın İşleyişi Borç başlıklı 189’ uncu maddesinin 3 numaralı alt bendinde “ *Bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve araziler tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.*” Hükmü ile Alacak başlıklı 1 numaralı alt bendinde “ *Satılan arsa ve arazilerin, bir taraftan kayıtlı değeri bu*

hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.” Hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde Belediye’ye bağlı yapılan 27 adet taşınmazın 250 Arazi ve Arsalar hesabına borç 600 Gelirler hesabına alacak kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir. Tapuda Belediye adına kayıtlı olan bu taşınmazların 852.937,00 TL’ ye satışının yapıldığı fakat ilk kaydın 250 Arazi ve Arsalar hesabına yapılmadığından dolayı taşınmazın muhasebe kayıtlarında takip edilmediği ve satışı sonrası kayıt bedeli ile satış bedeli arasında ki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabına Alacak kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir. Satış Sonrası Arazi ve Arsalar satış bedeli üzerinden 600.05.09.01.99 koduyla Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler hesabına kaydı yapılmış ve bu bedelin tamamı gelir kaydedilmiştir. Yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınmazlara ait muhasebemizde herhangi bir giriş kaydı bulunmadığından söz konusu taşınmazlara ait satış işlemi yapıldığında muhasebe sistemimiz üzerinden herhangi bir çıkış kaydı da yapılamamaktadır. Taşınmaz kaydı muhasebemizde işler hale getirildiğinde mevcut olan sorunda çözülecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 26: Kamulaştırılan Taşınmazlar ile Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerince kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgileri ilgili tapu idaresinden alınmamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10’uncu maddesinde; "*Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibariyle sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu*

dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir" hükmü bulunmaktadır.

2942 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde ise; *"Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarihine esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır"* düzenlemesine yer verilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ise; *"Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir"* düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde emlak vergisine konu taşınmazın kamu kurumları tarafından kamulaştırılması halinde kamu kurumları, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde bu vergiden muaf oldukları için mükellefiyet ortadan kalkmaktadır. Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarihine esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde ise kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden cezalı emlak vergisi tarh edilecektir. Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulmuş olup Tapu Daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirmekle yükümlü tutulmuştur. Kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleri nedeniyle emlak vergisinin mükellefi ve sorumlusu değişmekte, cezalı emlak vergisi tarhi söz konusu olabilmektedir. Ayrıca vergiye konu emlakın bu vergiden muaf kamu idareleri tarafından kamulaştırılması halinde ise muafiyet söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde; *"Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder"* düzenlemesine yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Devamlı bilgi verme başlıklı 149'uncu maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar" düzenlemesine,

Bilgi vermektan imtina edememek başlıklı 151'inci maddesinde de; "Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermektan imtina edemezler" düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 335'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere "Özel Usulsüzlük Cezası" kesileceği düzenlenmiştir.

Yukarda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir. Aşağıda listesi verilen ve diğer kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin işlemlerin mevzuat hükümlerinin gerektirdiği şekilde yerine getirilmelidir.

SIR A	2017 Yılı Kamulaştırılan Taşınmazlar			
	Kamulaştırılan İdare	Taşınmazın Mahallesi	ToplamAlan	Taşınmazın Cinsi
1	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KARTALTEPE Mah.si	156,22	Yol
2	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	YENİBOSNA Mah.si	362,71	Yol
3	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KARTALTEPE Mah.si	1182	YOL+KALDIRIM
4	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	İş Yeri
5	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
6	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
7	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
8	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
9	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
10	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
11	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken
12	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASİNAN Mah.si	183	Mesken

13	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	183	Mesken
14	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	183	Mesken
15	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	183	Dükkan
16	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	125	ARSA
17	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	428	ARSA
18	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	215,41	TARLA
19	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	232,76	
20	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	96,48	Yol
21	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KARTALTEPE Mah.si	156,22	Yol
22	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Mesken
23	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Dükkan
24	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Dükkan
25	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Mesken
26	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Mesken
27	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Mesken
28	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Mesken
29	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	Mesken
30	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	292	İş Yeri
31	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCASINAN Mah.si	300	KARGİR APT.
32	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KARTALTEPE Mah.si	107,89	YOL
33	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	OSMANİYE	882	TARLA
34	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	YENİBOSNA Mah.si	75,89	Yol

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda sözü edilen yöntemler kısmen uygulanmakta olup, belediyemiz sınırları içerisinde kamulaştırma muafiyetine tabi olan yerler mevcut olduğundan söz konusu yerler üzerinden herhangi bir vergi alımı gerçekleştirilmemektedir. Var olan mevcut kamulaştırmalar Büyükşehir Belediyesi, Karayolları vb. kurumlar tarafından gerçekleştirilmekte olduğundan bu konuya ilişkin mevzuatın kanuna uygun hale getirilmesinin daha uygun olacağının kanaatindeyiz.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguya verilen cevapta “*Var olan mevcut kamulaştırmalar Büyükşehir Belediyesi, Karayolları vb. kurumlar tarafından gerçekleştirilmekte olduğundan bu konuya ilişkin mevzuatın kanuna uygun hale getirilmesinin daha uygun olacağına kanaatindeyiz.*” Denilmektedir. Ancak 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun hükümleri çerçevesinde, kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 27: Belediye Sınırları İçerisinde Yer Alan Park Alanlarının İhale Yapılmaksızın İşletmeye Açılması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde Belediye sınırları içerisinde yer alan 17 adet park alanının işgal edildiği, fuzuli şağil durumunda olanlara ecrimisil takdir edildiği, ecrimisilin takdir edildiği tarihlerde kullandıkları açık ve kapalı alanların tespit edildiği fakat kullanım alanlarının zaman içerisinde artmasına rağmen mevcut ecrimisilin güncellenmediği ve bu yerlerin tahliye edilip ihale edilmeden kullandırılmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun Kapsam başlıklı 1’inci maddesinde, “*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri başlıklı 18’inci maddesinin (e) bendinde, “*Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.*”,

Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri başlıklı 34’üncü maddesinde; “*Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.*” hükümleri bulunmaktadır.

2886 sayılı Kanun’un Ecrimisil ve Tahliye başlıklı 75’inci maddesinde; “*Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve*

tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanununun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.

Ecrimisile itiraz edilmemesi halinde yüzde yirmi, peşin ödenmesi halinde ise ayrıca yüzde onbeş indirim uygulanır. Ecrimisil fuzuli şagil tarafından rızaen ödenmez ise, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir. “denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Belediyenin yetkileri ve İmtiyazları başlıklı 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir. Buna göre kurum taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanunun 75'inci maddesi uygulanmalıdır.

İfade edilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, gerçek veya tüzel kişiler tarafından işgale uğrayan yerlerin tespit edilmesinin ardından kurulacak komisyon tarafından fuzuli şagile ecrimisil takdir edilmeli ve tahliyesi için işlemlere başlanmalı ve bu yerler 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilmelidir.

Mevcut durum incelendiğinde, aşağıdaki tabloda belirtilen 17 Park alanının işgal edildiği, bu işgalin tespiti ile kullanım alanları dikkate alınarak ecrimisil tayin edildiği ve tahliye işlemlerinin gerçekleştirilmediği; tahliye işleminin gerçekleştirilmediği gibi tespit edilen bu kullanım alanlarının aşılması üzerine de ecrimisil güncellemesi yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

EMLAK VE İSTİMLAK MÜDÜRLÜĞÜ PARK İÇİ BÜFELERİ					
NO	ADRES	PARK ALANI	İŞLEM YAPILAN DURUM	MEVCUT DURUMU	AYLIK ECRİMİSİLBEDELİ
1	Y.bosna Zafer mah. Baharistan sk.Şehit Yunus Çaçı Parkı	1777 m2	20 m2 acık alan 30 m2 kapalı alan	20 m2 acık alan 50 m2 kapalı alan	200,00 TL
2	B.evler 500. yıl Bulvarı Sadri Alışık Parkı	1303 m2	25 m2 kapalı alan	60 m2 acık alan 50 m2 kapalı alan	2.500,00 TL

3	B.Evler mah. Menekşe Sk. Şehit Ercan ŞAHİN Parkı	640 m2	25 m2 kapalı alan	12 m2 kapalı alan	2.400,00 TL
4	B.evler Meltem sk. Yavuz Gökmen Parkı	2004 m2	100 m2 acık alan 130 m2 kapalı alan	85 m2 acık alan 125 m2 kapalı alan	2.500,00 TL
5	Y.bosna mrk. Mah. Öksüz Sk. Atilla GökçeParkı	6897 m2	20 m2 acık alan 30 m2 kapalı alan	50 m2 kapalı alan	1.500,00 TL
6	B.evler mah.Haddat Kamil Sk. Kıbrıs Parkı	5600 m2	10 m2 kapalı alan	200 m2 acık alan 36 m2 kapalı alan	2.150,00 TL
7	B.evler İstanbul evleri Naci Kasım Cad İpek Sk. Şehitler Parkı	5796 m2	40 m2 kapalı alan	50 m2 kapalı alan	1.800,00 TL
8	K.sinan Mrk. Mah. E. İbrahim Hakkı Parkı	3500 m2	15 m2 kapalı alan	30 m2 acık alan 65 m2 kapalı alan	1.250,00 TL
9	Y.Bosna Mrk. Mah. Çınar Cad. Şehir Korusu Parkı (Fidanlık sonu)	22500 m2	10 m2 kapalı alan	50 m2 acık alan 20 m2 kapalı alan	1.750,00 TL
10	Y.bosna Mrk mah.Atatürk Cad. Remzi Özkaya Parkı	831 m2	16 m2 kapalı alan	10 m2 acık alan 25 m2 kapalı alan	950,00 TL
11	Y.Bosan Fatih Cd. Aliye İzzet BEGOVİÇ Parkı	4586 m2	80 m2 acık alan 50 m2 kapalı alan	100 m2 acık alan 80 m2 kapalı alan	3.000,00 TL
12	Y.Bosna Mrk. Mah. Şevkat Sk. Kocasınan Semt parkı Kafeterya + Çay bahçesi	14214 m2	130 m2 acık alan 200 m2 kapalı alan	200 m2 acık alan 350 m2 kapalı alan	3.300,00 TL
13	Y.bosna Ç.Çeşme mah.Toptaşı Sk. Pirireis Parkiçi büfe	1003 m2	20 m2 kapalı alan	50 m2 kapalı alan	1.000,00 TL
14	Kocainan merkez mah.Cumhuriyet CAD.Karadeniz parkı	2570 m2	10 m2 kapalı alan	40 m2 kapalı alan	850,00 TL
15	Y.Bosan Mrk. Mah. Çeşme Sk. Kadirhas Parkı	7160 m2	90 m2 acık alan 45 m2 kapalı alan	130 m2 acık alan 50 m2 kapalı alan	1.600,00 TL
16	Y.Bosna mrk.mah. Çınar Cad. Şehir korusu	11550 m2	200 m2 acık alan 200 m2 kapalı alan	200 m2 acık alan 200 m2 kapalı alan	1.400,00 TL
17	Bahçelievler mah. Mehmet Akif cad. (Metro Park)	8750 m2	120 m2 acık alan 55 m2 kapalı alan	120 m2 acık alan 55 m2 kapalı alan	1.250,00 TL

Kamu idaresi cevabında; “a) Belediyemiz sınırları içerisinde yer alan 17 adet park içerisindeki büfelerin yeniden tespiti yapılmış olup, kullanım alanlarına uygun olarak ecrimisil tayini yapılması çalışmalarına başlanmıştır.

b)Tasarrufumuzdaki parkların mülkiyeti belediyemize ait olmayanlardan mülkiyet sorunlarından dolayı üzerindeki büfelerin devri veya tahliyesi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.(Aliye İzzet Begoviç Parkı içerisinde faaliyet gösteren büfe tahliye edilmiştir. Erzurumlu İbrahim Hakkı Parkı mülkiyetinin Büyükşehir Belediyesine ve Yunus Çaça Parkının mülkiyetinin Maliye Hazinesine ait olması nedeniyle üzerinde yer alan büfelerin belediyemiz ile ilişkisi kesilmiştir.

c) Mülkiyetimizde olanlarında durumu değerlendirilerek mevzuat uygun hale getirilmesi için çalışmalar başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmekler beraber, verilen cevabın (a) maddesinde yer alan “*Belediyemiz sınırları içerisinde yer alan 17 adet park içerisindeki büfelerin yeniden tespiti yapılmış olup, kullanım alanlarına uygun olarak ecrimisil tayini yapılması çalışmalarına başlanmıştır.*” İfadesi bulguda belirtilen hususun eksik yada yanlış anlaşıldığını göstermektedir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından işgale uğrayan yerlerin tespit edilmesinin ardından kurulacak komisyon tarafından fuzuli şağıle ecrimisil takdir edilmeli ve tahliyesi için işlemlere başlanılmalı ve bu yerler 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu’na göre ihale edilmelidir. Ecrimisil tayini tahliye işlemlerine engel olmamaktadır zira ecrimisil şağılin işgalinden tahliye süresine kadar ki zamanı kapsayan bir takdirdir ve işgali meşrulaştırmadığı gibi tahliyeyi de engel teşkil etmemektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 28: Belediyenin Kiraya Verdiği Taşınmazların Kira Süresini; Kira Süresi Sonunda İhaleye Çıkmadan Uzatması ve Ecrimisil Uygulaması

Yapılan denetim ve incelemeler neticesinde belediyenin kiraya verdiği taşınmazların kira süresi sonunda ihaleye çıkmadan uzattığı ve ecrimisil uygulaması yaptığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun Kapsam başlıklı 1’inci maddesinde, “*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri başlıklı 18’inci maddesinin (e) bendinde, “*Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı ayni hak tesisine karar vermek.*” Hükümü ile Aynı kanununun Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri başlıklı 34’üncü maddesinde; “*Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.*” hükümleri bulunmaktadır.

5393 sayılı Kanun’un ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir.

2886 sayılı Kanun'un Ecrimisil ve Tahliye başlıklı 75'inci maddesinde; *“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanununun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.*

Ecrimisile itiraz edilmemesi halinde yüzde yirmi, peşin ödenmesi halinde ise ayrıca yüzde onbeş indirim uygulanır. Ecrimisil fuzuli şagil tarafından rızaen ödenmez ise, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir. “denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Belediyenin yetkileri ve İmtiyazları başlıklı 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir. Buna göre kurum taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanununun 75'inci maddesi uygulanmalıdır.

Söz konusu mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; kanun koyucu, Belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilmesi gerektiği noktasında iradesini ortaya koymuştur. Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılmalıdır. Kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

İncelemeler neticesinde Kurum tarafından kiraya verilen 220 taşınmazın tamamının kira sözleşme süresinin sona erdiği ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi gereği ecrimisil takdir edildiği fakat sonrasında ilgili kanun gereği tahliye işleminin yapılmadığı tespit edilmiştir. Yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere mevcut uygulama mevzuat

hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “ a) Belediyemize ecrimisil bedeli ödeyen 220 taşınmazdan Kapalı Giyim Çarşısı ve Daima Halk Pazarının bulunduğu taşınmazın mülkiyeti Büyükşehir Belediye Başkanlığı adına olduğundan bu alan üzerinde Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilecek olan “Bahçivan ve Çevre Düzenlemesi Projesi” nedeniyle Büyükşehir Belediyesi tasarrufuna geçmiştir.

b) Mülkiyeti Maliye Hazinesi ve Büyükşehir Belediyesi adına kayıtlı olan yerlerden ecrimisil tahsil edilmesi durdurulacaktır.

c) Bu kapsamda yapılan çalışmalar sonucu ecrimisil tahsil edilen taşınmaz sayısı 123’e çekilmiştir. Mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil eden ecrimisil uygulamasının sonlandırılması çalışmaları devam etmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından yapılan çalışma sonucu sayısı 123'e düşürülen taşınmazlar ile ilgili olarak bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 29: Kurum Veznelerinden Yapılan Tahsilatlarda Kasa Hesabı ve Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda vezneden yapılan tahsilatlarda 100 Kasa Hesabı ile 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 100 Kasa hesabı Hesabın niteliği başlıklı 49’ uncu maddesinde “*Bu hesap, muhasebe birimleri veznelerince kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanması ile ilişkin işlemlerin izlenmesi için kullanılır.*” Hükmü yer almaktadır. Hesabın işleyişi başlıklı 51’ inci maddesinde “*Kasaya yatırılan tutarlar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.*” İfadesi ile “*Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar bu hesaba alacak, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç kaydedilir.*” İfadesi yer almaktadır.

Anılan yönetmeliğin 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı Hesaba ilişkin işlemler başlıklı 71’ inci maddesinde “*Kasa fazlası paraların veznedarla bankaya gönderilmesi ve bu tutarların bankaca tahsil edildiğini gösteren banka hesap özet cetvelinin alınması üzerine bu hesap kullanılır.*” Denilmektedir. Hesabın işleyişi başlıklı 72’ nci maddesinde de “*Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabına alacak*

kaydedilir” ile “Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlardan, bankaya yatırıldığı anlaşılanlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilir.” Hükümleri yer almaktadır.

Aynı yönetmeliğin 102 Banka Hesabı Hesabın işleyişi başlıklı 57’nci maddesin de *“Banka hesap özet cetvelinden kasa mevcudundan bankaya yatırıldığı görülen paralar bu hesaba borç, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına alacak kaydedilir.”* Hükümü yer almaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere vezneden yapılan nakit tahsilatlarında, ilk kayıt 100 Kasa Hesabına yapılmalı, akabinde banka hesaplarına aktarılması gereken paranın bankaya yola çıktığında 100 Kasa Hesabı alacaklandırılarak 108 Diğer Hazır Değerler hesabı borçlandırılmalı, alınan banka hesap özet cetvelleri sonrası paranın banka hesaplarına geçtiğinin teyiti ile de 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı alacaklandırılarak ve 102 Bankalar Hesabı borç çalıştırılmalıdır.

Yapılan incelemelerde 2017 yılı içerisinde vezneden nakit tahsilatı yapılan 47.152.614,16 TL’nin belirtilen süreçleri görmeden direk 102 Bankalar Hesabı borç çalıştırılarak kayıt altına alındığı, 100 Kasa Hesabının ve 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının çalıştırılmadığı tespit edilmiştir. Anılan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere, mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Gerekli hesaplar muhasebemiz üzerinde tanımlanacak olup, ilgili işlemler hesaplar üzerinde izlenecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilerek ilgili kayıtların düzeltileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 30: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması

Yapılan denetim ve incelemelerde hurdaya ayrılan ve amortisman işlemi yapılmayan maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı kullanılmadan ilk kayıt hesap kodundan yine ilk kayıt tutarı üzerinden çıkışı yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı Hesabın niteliği başlıklı 224’ üncü maddesinde; *“ Bu hesap, çeşitli*

nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.”

İfadesi ile Hesabın işleyişi başlıklı 225’ inci maddesinde;

“Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

2) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumlu fark bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumsuz fark bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) Bu hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedeli 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedilir. Ayrıca, satış değeri 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.” İfadeleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere elden çıkarılacak varlıklar, ilgili maddi duran varlıklar hesabı alacaklandırılarak 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç ve ilgili maddi duran varlık için ayrılmış amortismanları da 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı borçlandırılarak, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydı yapılarak muhasebeleştirilir. Ancak yapılan incelemeler neticesinde 499.401,02 TL tutarında hurdaya ayrılan ve amortisman işlemi yapılmayan maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı kullanılmadan ilk kayıt hesap kodundan yine ilk kayıt tutarı üzerinden çıkışı yapıldığı görülmüştür. Yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere mevcut uygulama mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Elden çıkarılacak varlıklarla ilgili mevzuatın öngördüğü

muhasabe kayıtları tarafımızdan tutulacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususa iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Bahçelievler Belediyesi 2017 Yılı Bilançosu

		Cari Yıl (N)		Cari Yıl (N)	
Aktif		2017	Pasif	2017	
1	DÖNEN VARLIKLAR	410933235,9	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	53827299,89
10	HAZIR DEĞERLER	80965936,04	32	FAALİYET BORÇLARI	15587138,48
102	BANKA HESABI	73464821,26	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	15587138,48
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-431726,66	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	23806189,32
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	7932841,44	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	18359922
12	FAALİYET ALACAKLARI	140937242,5	333	EMANETLER HESABI	5446267,32
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	28860303,22	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	14433972,09
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	106182762,9	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2296590,97
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	5894176,38	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	952784,2
14	DİĞER ALACAKLAR	251700,28	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	9853685
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	251700,28	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	1330911,92
15	STOKLAR	4381415,78	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2172457,7
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	4370377,54	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	2172457,7
153	TİCARİ MALLAR HESABI	8136,98	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	2172457,7
157	DİĞER STOKLAR HESABI	2901,26	5	ÖZ KAYNAKLAR	807188750,8
16	ÖN ÖDEMELER	951895,97	50	NET DEĞER	87806312,07
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	951895,97	500	NET DEĞER HESABI	87806312,07
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	183445045,3	57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	610947532
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	183445045,3	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	610947532
2	DURAN VARLIKLAR	452255272,5	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	108434906,72
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	20531803,05	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	108.434.906,72
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	20531803,05			
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	431723469,5			
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	124325961,6			
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	34223537,34			
252	BİNALAR HESABI	99349726,69			
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2921432,22			
254	TAŞITLAR HESABI	5000422,95			
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	18775698,36			
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5165368,53			
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	152292058,4			
259	YATIRIM AVANSLARI HESABI	0,51			
260	HAKLAR HESABI	4351244,2			
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4351244,2			
AKTİF TOPLAMI		863.188.508,42	PASİF TOPLAMI		863.188.508,42

900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	20955923,93	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	319214384
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	298258460,1	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	48723454,05
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	48723454,05	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	5049563,32
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	5049563,32			

Bahçelievler Belediyesi 2017 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap kodu	Yardımcı hesap	Giderin türü	2017	Hesap kodu	Yardımcı hesap	Giderin türü	2017
630	1	Personel giderleri	42.910.268,44	600	1	Vergi gelirleri	162.460.065,20
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.751.177,55	600	3	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	8.852.681,05
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	156.716.909,73	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	946.000,00
630	4	Faiz Giderleri	720.905,37	600	5	Diğer Gelirler	164.095.111,80
630	5	Cari Transferler	6.196.167,07				
630	13	Amortisman Giderleri	958.592,76				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	14.664.930,41				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0				
Giderlerin Toplamı			227.918.951,33	Gelirlerin Toplamı			336.353.858,05